PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVII Nr. 7599 | Miercuri 31 ianuarie 1968 | 6 PAGINI — 30 BANI

Realizările primilor doi ani ai cincinalului — fundament trainic pentru succesele viitoare

FOLOSIREA CU SPIRIT GOSPODĂRESC A COMBUSTIBILULUI ȘI ENERGIEI

Ing. Cristinel VÎLCIU
adjunct al ministrului energiei electrice

Este de neconceput în zilele noastre ca procesele productive în industrie, activitatea în celelalte ramuri ale economiei, precum și viața de fiecare zi a omului să aibă loc fără utilizarea energiei în diferitele ei forme. La elaborarea în cuptoare electrice a unei tone de oțel se folosesc azi în medie peste 800 kWh energie electrică, pentru realizarea unei tone de aluminiu se consumă 15 200 kWh, iar producerea unei tone de fire artificiale necesită nu mai puțin de 6 tone combustibil convențional. În vederea satisfacerii cerințelor crescînde de energie și combustibil ale economiei noastre naționale în continuă dezvoltare, s-au alocat în actualul cincinal importante fonduri pentru prospectări și cercetări geologice, deschiderea exploatării a noi zăcăminte de combustibili, construirea de noi centrale electrice. **Potrivit prevederilor planului de stat, producția de energie electrică va atinge anul acesta 28,1 miliarde kWh, iar puterea instalată în centralele electrice va atinge la 5 200 MW, față de 1 779 MW cît era în 1960.** Creșteri însemnate sînt prevăzute, de asemenea, la producția de cărbune și gaz metan.

Sîntem siguri că sarcinile mari care revin în acest an colectivelor de energeticieni din întreaga țară, atît în domeniul producției cît și al investițiilor, vor fi înfăptuite cu succes. Garanție sînt realizările importante dobîndite în ultimul an, experiența valoroasă acumulată, care va fi dezvoltată și extinsă larg mai departe. Așa cum se arată în Comunicatul cu privire la îndeplinirea planului de stat de dezvoltare a economiei naționale pe anul 1967, planul producției globale industriale a fost îndeplinit anul trecut, pe ansamblul ministerului nostru, în proporție de 102,1 la sută; **producția de energie electrică și termică a fost anul trecut cu 50 la sută mai mare față de 1965, crescînd în primii doi ani ai cincinalului într-un ritm mediu anual de 22,6 la sută.** Lucrările de construcție și montaj pe șantierele noilor obiective energetice s-au desfășurat în ritm intens, **fiind puse în funcțiune în 1967 grupuri electrogene cu o putere instalată de peste 700 MW.**

Concomitent cu sporirea în acest an și în anii următori a potențialului energetic al țării, a devenit necesară — după cum s-a subliniat la sesiunea din decembrie 1967 a Marii Adunări Naționale — multiplicarea eforturilor tuturor ministerelor și întreprinderilor pentru utilizarea cît mai eficientă a energiei electrice și termice, a combustibilului, în sensul eliminării risipei, al reducerii — la limita economicității — a pierderilor de energie și combustibil, precum și al reglajului curbei de consum de energie electrică. Spre a ilustra mai convingător însemnătatea economică a acestei sarcini, este suficient să arătăm că **o reducere CU NUMAI 1 LA SUTĂ A CONSUMURILOR SPECIFICE DE COMBUSTIBIL ENERGETIC REPREZINTĂ O ECONOMIE DE INVESTIȚII ÎN SECTORUL DE EXTRACȚIE A COMBUSTIBILILOR DE PESTE 150 MILIOANE LEI, iar o scădere a puterii electrice absorbite de marii consumatori în orele de vîrf de sarcină ale sistemului energetic, tot cu 1 la sută, reprezintă o economie de investiții în centralele electrice de vîrf de peste 160 milioane lei.** Or, calculele tehnico-economice demonstrează că investițiile necesare în întreprinderile industriale, pentru micșorarea consumurilor specifice și reducerea puterii absorbite la vîrf, sînt în general mult mai scăzute decît cele cerute pentru extracția combustibililor și producerea energiei electrice.

În mod firesc, preocuparea pentru gospodărirea rațională a resurselor energetice trebuie intensificată și în ramura industriei energiei electrice și termice, a cărei pondere în consumul industrial de combustibil este cea mai mare: circa 30 la sută din total. **Principala cale a sporirii eficienței economice a producției centralelor electrice este, de altfel, nemijlocit legată de economisirea combustibilului, element preponderent în prețul de cost al energiei electrice și termice.** Ținînd seama de acest considerent, ca și de faptul că unele centrale nu reușeau să se încadreze în normele de consum planificate, conducerea ministerului a întreprins, începînd de anul trecut, o largă acțiune de studiere a modului de funcționare a centralelor electrice, stabilindu-se măsuri eficace în scopul amplificării economicității producției lor. Desigur, acțiunea nu a fost încheiată și ea va constitui în continuare obiectul unei preocupări susținute din partea cadrelor tehnice și economice din unitățile Ministerului Energiei Electrice. Pe aceeași linie, va trebui să se actioneze și în cadrul centralelor electrice proprii ale întreprinderilor celorlalte ministere.

Întreprinderilor din ramura energiei electrice le revine în acest an sarcina de a economisi, prin reducerea consumurilor specifice, circa 400 000 de tone de combustibil convențional. Direcțiile în care se va actiona în acest sens sînt multiple. Amintim cîteva dintre cele mai importante și cu o mare eficiență economică. Astfel, **în cadrul centralelor electrice se vor lua în continuare măsuri pentru funcționarea optimă a fiecărui agregat.** În acest scop, cele mai mari centrale termoelectrice din țară — de la Craiova și Luduș — au fost înzestrate cu calculatoare electronice. De asemenea, în vederea optimizării repartiției sarcinii între centralele sistemului energetic, s-a construit noul dispecer energetic na-

(Continuare în pag. a III-a)

În 1967, așa cum se precizează în Comunicatul cu privire la îndeplinirea planului de stat de dezvoltare a economiei naționale pe anul 1967, dat publicității, la Tr. Măgurele au intrat în funcțiune fabricile de amoniac, uree, acid azotic, azotat de amoniu. **În fotografie:** panorama Combinatului chimic Tr. Măgurele

Foto: **Gh. Vințilă**

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit delegația Partidului Comunist din Belgia

Marți, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., a primit delegația Partidului Comunist din Belgia, formată din tovarășii Joseph Turf, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.C din Belgia, și Albert de Coninck, secretar al C.C. al P.C. din Belgia, care face o vizită în Republica Socialistă România.

În cursul aceleiași zile, delegația P.C. din Belgia a avut convorbiri cu tovarășii Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., Mihai Dalea, secretar al C.C. al P.C.R., Ghizela Vass, șef de secție la C.C. al P.C.R.

În cadrul întîlnirilor a avut loc un schimb de păreri asupra dezvoltării legăturilor de prietenie dintre cele două partide, precum și asupra problemelor actuale ale mișcării comuniste și ale vieții internaționale

Convorbirile s-au desfășurat într-o atmosferă caldă, de înțelegere reciprocă.

IN ZIARUL DE AZI

● **O imperioasă cerință economică: Reducerea continuă a cheltuielilor de producție** ● **Hidroameliorațiile în 1968** ● **Continuitatea formelor de învățămînt** ● **Cenaclul tinerilor artiști plastici în două ipostaze**

Ansamblul de locuințe Arini din Suceava

SUCEAVA (corespondentul „Scînteii"). — Terminarea lucrărilor de construcție a ansamblului de locuințe Arini din Suceava a coincis cu predarea, în prima lună a anului, a trei blocuri turn cu 132 apartamente. Ansamblul, amplasat în partea de vest a Sucevei, este format din 40 de blocuri cu 1609 apartamente. Locuințele din noul cartier se deosebesc de cele realizate în anii trecuți prin faptul că sînt mai spațioase, la băi și cămări aerisirea este directă. Blocurile înalte au împrumutat ceva din arhitectura tradițională a acestor locuri. Unele sînt placate cu plăcuțe de ceramică, care alcătuiesc diferite motive populare, altele sînt prevăzute cu picturi murale, amintind de renumitele fresce din nordul Moldovei.

În cadrul ansamblului au mai fost construite două școli cu cîte 16 săli de clasă fiecare, un mare complex comercial pentru desfacerea produselor alimentare și industriale, restaurant, cofetărie, farmacie etc.

Stilul personalității

Ion BIBERI

Stabilitatea și continuitatea vieții sociale nu sînt cu putință decît prin consecvența conduitei membrilor acesteia. Sîntem obișnuiți ca, în general, fiecare om să se comporte într-un anume fel și nu în altul, în împrejurări determinate; putem relativ prevedea dacă cineva va respecta o anume lege socială sau nu, dacă va executa o anume însărcinare. Mai mult, se poate într-un fel prevede și cum le va înfăptui. Avem, în acest fel, o putință de previziune asupra atitudinilor viitoare ale ființei umane, asupra unității ei de configurare. Conduita omului nu este arbitrară, contrazicîndu-se de la o zi la alta, ci se încadrează într-o formulă unitară, legînd trecutul cu prezentul și îngăduind prevederea comportărilor viitoare.

Acestei unități în timp a persoanei umane, de mare însemnătate în viața colectivă, îi răspunde o coerență tot atît de afirmată, avînd urmări practice tot atît de importante, pe planul de adîncime al vieții personale.

O deprindere bine definită și circumscrisă la conduite limitate, cum ar fi, de pildă, obiceiul de a fi punctual la o întîlnire sau în îndeplinirea unei munci, are răsfrîngeri asupra întregii personalități, înrîurind comportamentul individual, și în exactitatea cu care o muncă este îndeplinită; simțul măsurii, al grijii de a nu depăși anume limite, de a respecta anume cerințe - sau trebuințe organice, are iradieri multiple, manifestîndu-se deopotrivă în cumpătarea alimentară, mai ales în sobrietatea față de băutură, în evitarea exagerărilor în vorbă și conduită, în refuzul de a recurge la soluții

opinii

pripite și extreme, în înlăturarea excentricității în îmbrăcăminte și înfățișare.

Dimpotrivă, un om ale cărui tendințe nu sînt încă din copilărie îndiguite de anume reguli își va manifesta impulsivitatea deopotrivă în vorbă și în faptă, în gesturi, în atitudini, în felul de a gîndi, în pripirea hotărîrilor luate, în contradicția dintre aceste hotăriri; în adevăr, lipsa de logică și coerență interioară a unui atare om nu-i răsfrînge ființa numai pe planul gîndirii, ci și al acțiunilor vizibile, al întregului său fel de a fi.

Un om se manifestă astfel unitar în întregul vieții sale individuale și sociale. Între gest și acțiune, între un principiu de conduită aplicat în viața de toate zilele și călăuzirea generală a existenței unui om, consemnată în biografia acestuia, adică în traiectoria vieții, privită în unitatea ei mare, se află legături strînse, pe care psihologul sau medicul le poate surprinde cu ușurință. Se stabilește astfel, cu timpul, în viața individuală, un fel de a fi caracteristic, definînd-o pe latura multiple, de la iuțeala sau încetineala mișcărilor, la gradul de coerență al activităților complexe, de la gîndirea abstractă și principiile etice de conduită la întregul vieții individuale; omul își pune sigiliul său propriu în fiecare cuvînt exprimat, în felul cum vorbește și gesticulează, în chipul cum scrie și mai ales cum se comportă. Aceste caractere individuale constante pot fi astfel considerate ca stilul propriu al personalității.

Vedem, cu deosebire în muncă o rezultantă ultimă a tuturor datelor psihologice și a tuturor deprinderilor personalității; munca este felul organizat, manifestat deopotrivă pe plan individual și social, al vieții individuale, așa cum aceasta s-a definit și constituit în cursul educației și formației sale.

În felul de a munci al unui om și, prin urmare, în rezultatele acestei munci se răsfrînge credincios stilul personalității acestuia. Vom putea aprecia astfel măsura în care disciplina interioară a unei ființe, deprinsă încă din copilărie, se afirmă în activitatea

(Continuare în pag. a IV-a)

LA „ELECTROPUTERE"- CRAIOVA

O nouă secție în probe tehnologice

La Uzina „Electroputere" din Craiova au început probele tehnologice ale noii secții de acoperiri galvanice. Aceasta este dotată cu cinci linii de producție acționate prin comenzi electronice. Aici se realizează acoperiri cu straturi subțiri de argint, nichel, zinc, cupru, se efectuează operații de fosfatare și cromare dură a diferitelor repere ale aparatajului electric de înaltă tensiune și mașinilor rotative.

Noua unitate are o capacitate de circa cinci ori mai mare decît a secției existente în uzină și este una dintre cele mai moderne din țară. Ea dispune de un sistem special de protecție — fiecare baie avînd instalații de absorbție a gazelor pe care le emană electroliții.

(Agerpres)

REACȚII ÎN LANȚ

Reportaj de Traian FILIP

O încărcătură prețioasă, păstrată așa cum sînt păstrate giuvaierurile; containere cu inscripția Institutului de fizică atomică, purtînd izotopi radioactivi; ecrane sensibile pe care se citește mișcarea particulelor elementare, drumul izotopilor, am întîlnit peste tot, pe toate marile șantiere ale țării. Dar nu numai izotopi, ci și specialiști ai institutului. Oameni care au intrat mai întîi în fabrici și uzine, decișî să învingă inerțiile rutinei. Să-și difuzeze știința. Să inițieze pe constructorii din cele mai diferite domenii asupra metodelor radiometrice.

Ei s-au urcat în munți, la hidrocentrale, au infiltrat în masa betonului din baraje izotopi, pentru a le pune întrebări privind trăinicia, durabilitatea. Ei au construit aparate de defectoscopie și le-au introdus în întreprinderile constructoare de mașini. Nici o roată de locomotivă, nici o osie de motor nu coboară de pe bancul de probă înainte de a trece prin examenul radioizotopilor. Fizicienii au intrat în țesutul furnalelor. Au marcat șamota cu izotopi radioactivi și au dat oțelarilor posibilitatea de a cunoaște starea internă a cuptoarelor prin consultarea unui ecran. Au introdus aparate pentru controlul topiturii la fabricile de sticlă și la fabricile de celuloză. Au înarmat pe petroliști, pe sondori, pe chimiștii care lucrează cu substanțe inflamante și corosive cu detectoare menite să vorbească fără greș despre nivele și despre mișcarea fluidelor. Biologii marchează cu izotopi orbeții și apoi le urmăresc existența subpămînteană. Geologii află vîrsta absolută a rocilor tot prin mijlocirea metodelor radiometrice, care fac precizări senzaționale și în arheologie, și în domeniul artelor. Pînă și trupul omului este detectat cu ajutorul izotopilor radioactivi, care pătrund în țesuturi și transmit, asemenea unor detectivi invizibili, date despre procesele intime ale organismului.

A ajunge la Institutul de fizică atomică mi s-a părut întotdeauna un privilegiu. Cea mai ageră privire proiectată în lumea invizibilă aici o putem urmări. Am privit mai întîi arborii seculari. Lacul. Castelul, odinioară singuratic, despre care Eminescu a scris în Scrisoarea IV. Am privit locurile de unde Mihai Viteazul și-a condus oștile în bătălia de la Călugăreni. Căprioarele și-au întins botul lor umed spre mine și apoi au alergat cu sprinteneală printre arbori. Ne-am îndreptat spre pavilioanele tăcute ale atomului, spre citadela cu turnuri de răcire, cu coșul înalt din care sînt expulzați izotopii în agonie. Nimic nu pare misterios, dar totul poartă mistere. Încă nu ne-am desprins de legendă, și o altă legendă se țese în laboratoarele de fizică atomică, în camerele fierbinți, în sălile unde se lucrează cu temperaturile joase ale heliului lichid, la reactor, la lasere. O lume. Un univers al cifrelor. Al fenomenelor intime ale materiei.

Cu bucurie am pășit pe puntea înaltă a reactorului nuclear. Am stat pe cupola lui, sub macarale, sub proiectoare, între aparate numeroase care mă fac să mă cred nu într-o uzină atomică, ci într-un platou de filmare. Reactorul nu huruie, nu scoate fum, nu vibrează ca puntea unei corăbii fantastice. Ochi de ciclop clipesc pe trupul lui. Trupul lui: un bac încărcat cu apă, un cheson, un monstru cu tentacule întinse spre toate colțurile halei. Pleoape nevăzute se deshid și aruncă din irisul reactorului unde ucigașe, asemenea cerbului din vechea poveste. De mult voiam să-l văd. De mult voiam să pun mîna pe mașina fabuloasă care produce reacții în lanț, reacții nu numai în lumea atomului, ci mai cu seamă în lumea ideilor, reacții pe care le-am putut urmări de-a lungul și de-a latul țării. Reactorul stă sub privirile mele pașnic, somnolent parcă,

(Continuare în pag. a V-a)

Conferința internațională de la Delhi pentru comerț și dezvoltare

DE LA TRIMISUL NOSTRU SPECIAL GHEORGHE CERCELESCU

La Palatul Științelor din New Delhi s-au încheiat ultimele pregătiri. Începînd de mîine — cînd premierul Indiei, d-na Indira Gandhi, va deschide solemn a doua Conferință a Națiunilor Unite pentru comerț și dezvoltare (U.N.C.T.A.D.) — și pînă la 25 martie, aici se va desfășura cea mai mare reuniune economică din toate timpurile. Participă aproape 1 500 de delegați din 132 de țări, care vor fi asistați de 600 de funcționari ai O.N.U. și de 300 de experți ai diferitelor agenții internaționale specializate.

Este știut că, la prima conferință de la Geneva, a fost recunoscută unanim necesitatea adoptării pe plan internațional a unor măsuri imediate, cu scopul de a asigura comerțului exterior un rol mai puternic în dezvoltarea țărilor rămase în urmă din punct de vedere economic. Actul final al conferinței releva că progresul economic și social în lume este legat de o expansiune continuă a schimburilor internaționale. În țările în curs de dezvoltare accelerarea proceselor de creștere economică depinde într-o măsură mai mare decît în statele industrializate de sporirea substanțială a ponderii lor în comerțul mondial. Pentru a evidenția rolul comerțului în dezvoltarea tinerelor state independente, în actul final al conferinței de la Geneva se subliniază că aceste țări dispun de capacități extrem de reduse în privința producției de utilaje și de instalații industriale, pe care deocamdată și le pot procura numai din import. Or, pentru a importa cantități însemnate de mașini și utilaje e necesar ca țările din așa-numita „lume a treia" să exporte mult și ca veniturile lor din export să crească. În vederea realizării acestui deziderat major, conferința de la Geneva a făcut o serie de propuneri și recomandări. Ele vizau stimularea comerțului cu materii prime (care reprezintă circa 90 la sută din volumul total al exporturilor țărilor în curs de dezvoltare), lărgirea debușeelor pen-

(Continuare în pag. a VI-a)

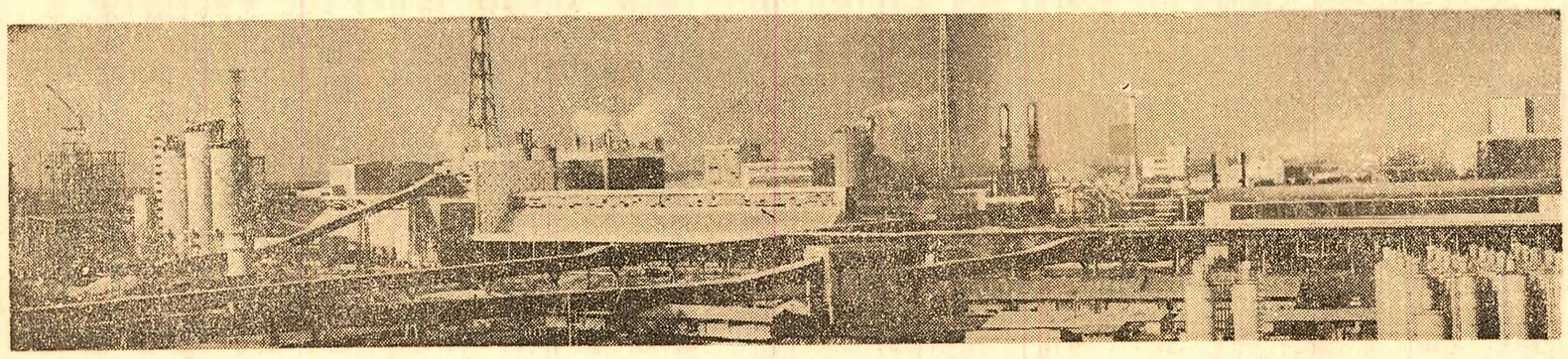

Propunerile privind organizarea județelor și municipiilor

ÎN DEZBATERE PUBLICĂ

Funcțiile complexe ale municipiului Constanța

Am luat cunoștință cu deosebit interes de propunerile comisiei centrale de partid și de stat cu privire la organizarea județelor și a municipiilor, față de care îmi exprim deplina adeziune, fiind convins că ele corespund întrutotul condițiilor politice, economice, culturale și sociale actuale ale țării noastre. Aceste propuneri, elaborate în spiritul principiilor adoptate de Conferința Națională a P.C.R. din 6—8 decembrie 1967, se integrează în mod organic în concepția unitară de perfecționare continuă a vieții economice și sociale a țării. Deosebit de judicioasă mi se pare propunerea prin care se organizează municipiul Constanța, ce urmează să înglobeze în sfera sa de activitate apropape întreaga zonă a litoralului, pe o lungime de circa 70 km. Orașul Constanța se va dezvolta în cadrul unui sistem urban interconditionat, incluzînd la nord localitățile Ovidiu și Năvodari, cu funcțiuni economice complexe — industrie, agricultură, turism — iar la sud stațiunile Eforie-Nord, Eforie-Sud, Techirghiol, Costinești și Mangalia, cu funcțiune economică dominantă turismul. Această propunere este cu atît mai potrivită cu cît prin însuși caracterul mai mult sezonier al activităților turistice, de odihnă și tratament în cadrul stațiunilor balneo-climaterice, se creează o interdependență față de orașul Constanța, căruia îi revine rolul de coordonator al activităților amintite mai sus.

Această formă va permite și în viitor municipiului Constanța să se dezvolte ca un puternic centru urban, avînd în zona sa de influență localitățile de pe litoral, a căror activitate va fi impulsionată de funcțiunile de bază ale orașului : activitatea portuară, industria și, cum spuneam înainte, turismul. În acest sens putem arăta că prima și cea mai veche funcțiune economică a orașului este cea portuară prin care se realizează circa 40 la sută din volumul total al comerțului exterior al țării. Capacitatea portului Constanța urmează a se tripla pînă în anul 1980, în final portul cuprinzînd în perimetrul său circa 35 000 de salariați. Această funcțiune implică, pentru orașul Constanța, sarcini majore pe linia activităților de gospodărie comunală, comerț și prestări de servicii, sociale, culturale etc.

Și industria orașului a cunoscut în ultimii ani un ritm rapid de dezvoltare. Prevederile certe ale etapei 1966—70 ridică și pentru viitor problema extinderii unităților existente și apariția unor noi unități, volumul producției globale industriale urmînd să crească, pînă în 1970, cu 96 la sută, iar numărul salariaților cu 42 la sută.

Este bine cunoscut faptul că una din principalele funcțiuni ale orașului Constanța, cu întreaga zonă a litoralului, derivă din importanța sa turistică, activitate care ridică probleme deosebit de complexe și variate, începînd de la sistematizare și continuînd cu acțiunile de gospodărie comunală, culturale, de ocrotire a sănătății, de aprovizionare și comerț. Activitatea turistică pe litoral a cunoscut o continuă dezvoltare, astfel că în prezent peste 60 la sută din încasările valutare din turism ale țării se realizează în această zonă. Și în viitor, baza materială a turismului se va dezvolta simțitor prin realizarea a noi și importante obiective. În felul acesta se creează condiții din ce în ce mai bune pentru punerea în valoare a cadrului natural și a factorilor curativi pe care îi oferă litoralul. În studiile efectuate se preconizează realizarea unei capacități totale de cazare pe litoral de circa 400 000 locuri. Atît prin amplasament, cît și prin legăturile rutiere, feroviare, aeriene și maritime, prin potențialul economic și demografic, orașul Constanța va exercita o puternică influență asupra stațiunilor de pe litoral, constituind în același timp principala resursă de forță de muncă necesară deservirii de sezon.

Știut fiind că activitatea turistică de pe litoral prezintă aspecte variate, care sînt strîns legate de viața și activitatea orașului Constanța este nevoie să se manifeste multă preocupare pentru a se asigura o dezvoltare corespunzătoare a orașului în toate domeniile, încît să fie în măsură să satisfacă toate cerințele. Mă gîndesc, de pildă, la analizarea posibilităților de realizare, în orașul Constanța, a unor obiective cultural-distractive, la dezvoltarea și diversificarea mijloacelor de transport în comun etc. Ținînd seama, totodată, de problemele de ansamblu ale întregii zone, de operativitatea ce trebuie imprimată activității turistice, de numărul relativ mare de întreprinderi de hoteluri, restaurante și agenții de turism, cred că înființarea unei centrale turistice la Constanța își găsește pe deplin justificarea, cu atît mai mult în condițiile existenței noului municipiu.

Sînt convins că propunerile privind reorganizarea administrativ-teritorială vor conduce în mod nemijlocit la creșterea calitativă a muncii administrației de stat, la ridicarea ei pe o treaptă superioară, în paralel cu sporirea răspunderii personale a tuturor lucrătorilor săi.

Ion POPPA
vicepreședinte al Sfatului popular orășenesc Constanța

550 DE ANI DE LA MOARTEA LUI MIRCEA CEL BĂTRÎN

UN MARE CONDUCĂTOR AL LUPTEI POPORULUI ROMÂN PENTRU APĂRAREA INDEPENDENȚEI

Se împlinesc azi 550 de ani de la moartea lui Mircea cel Bătrîn, o strălucită figură a istoriei poporului nostru, care a făcut din înălțarea țării și apărarea independenței ei țința vieții și domniei lui. Numele lui Mircea a căpătat de aceea în decursul timpului, ca și cel al lui Iancu de Hunedoara, Vlad Țepeș, Ștefan cel Mare sau Mihai Viteazul, valoare de simbol al luptei poporului român pentru neatîrnare.

Ștefan ȘTEFĂNESCU

La data cînd Mircea cel Bătrîn se înscăuna domn, la cîteva decenii după constituirea Țării Românești ca stat de sine stătător, aceasta, ca de altfel și Moldova, încerca să consolideze, cu ansamblul de instituții necesare, opera realizată de domnitorii care au urmat lui Basarab și Bogdan. Întărirea politică a celor două state feudale favoriza legăturile și cu cealaltă provincie românească, Transilvania, legături ce se dezvoltau pe baza trainică a unității de origine, limbă și viață economică. Asupra țărilor române plana însă o gravă amenințare : în urma unor lupte crîncene, Imperiul otoman reușise să străpungă zidurile puternice ridicate în calea sa de apărarea popoarelor balcanice și să se apropie de Dunăre. Rapiditatea înaintării otomane crea primejdia gravă a invadării nu numai pentru Țara Românească dar și pentru țările din Europa centrală.

Mircea cel Bătrîn a fost primul dintre domnii români care a încercat să realizeze în lupta împotriva imperiului otoman un front puternic românesc. Încă de la începutul domniei, el a stabilit bune relații cu Moldova. În anul 1400, a intervenit în luptele feudale de aci și a determinat înscăunarea pe tron a lui Alexandru cel Bun. În momentul în care tulburările politice din cadrul regatului maghiar au zdruncinat domnia lui Sigismund de Luxemburg, autoritatea asupra unor părți din Transilvania a avut-o Mircea, care a preluat rolul de apărător al lor.

În anii de apogeu ai puterii sale, Mircea cel Bătrîn își exercita autoritatea de la Carpați pînă la Dunăre și Marea Neagră — teritoriu de veche civilizație daco-română. Într-un document din perioada 1404—1406, Mircea se intitula : *„Io Mircea mare voievod și domn... peste toată țara Ungrovlahiei și al părților de peste munți, încă și către părțile tătărești și Amlașului și Făgărașului herțeg și domn al Banatului Severinului și pe amîndouă părțile pe toată Podunavia, încă și pînă la Marea cea Mare și stăpînitor al Cetății Dîrstorului"*.

Mircea a înțeles importanța pe care o aveau, pentru întărirea capacității de apărare a țării, limitarea fărîmițării feudale și întărirea puterii de stat centrale. El a organizat dregătoriile, ca organisme ale exercitării puterii de stat, a creat un dregător special, banul, care exercita în părțile Severinului și poate pe întreg teritoriul Olteniei atribuțiile domniei, în special în organizarea militară a acestui ținut, expus incursiunilor otomane. Asupra economiei țării, care cunoștea procesul de dezvoltare a meșteșugurilor, o dată cu dezvoltarea agriculturii, o influență favorabilă au avut măsurile luate de domn pentru încurajarea producției și a comerțului. El a bătut monede de argint care au avut o largă circulație, a acordat privilegii comerciale negustorilor din Polonia și Lituania și le-a reînnoit pe cele acordate de predecesorii săi brașovenilor, stabilind taxele vamale, mijloc important de crestere a veniturilor statului.

Toate acestea i-au oferit lui Mircea cel Bătrîn mijloacele materiale necesare întăririi militare și promovării culturii. El a luat măsuri de întărire a cetăților de la Dunăre.

O mare însemnătate a avut faptul că domnul român s-a sprijinit în apărarea țării pe țărănime. Astfel, el a creat **„oastea cea mare"**, formată din totalitatea locuitorilor țării, țărani liberi și dependenți, tîrgoveți, obligați să răspundă, cînd patria era în primejdie, la chemarea domnului. *„În nici o țară, ca în țările românești* — remarca N. Bălcescu — *această generală armare nu s-a întîmplat mai de multe ori"*.

Efortul de organizare internă s-a împletit cu preocuparea pentru a asigura un sistem de alianțe trainice pe plan extern, de natură să-i înlesnească desfășurarea cu succes a luptei pentru apărarea independenței. **Activitatea diplomatică a evidențiat de la început personalitatea lui Mircea ca remarcabil om politic.** Prin mijlocirea domnului Moldovei, Petru Mușat, el a încheiat în 1389 un tratat de aliantă cu Vladislav Iagello, regele Poloniei, pe care-l va reînnoi în 1403 și 1411. În urma recunoașterii din partea regelui Ungariei, Sigismund de Luxemburg, a situației de neatîrnare a Țării Românești, precum și a stăpînirii sale asupra feudelor Amlașului și Făgărașului din Transilvania, domnul român s-a aliat și cu Ungaria, fără să renunțe la prietenia cu Polonia.

Personalitatea lui Mircea s-a afirmat în mod deosebit pe cîmpul de luptă, cînd încercările Imperiului otoman de a ocupa cetățile de la Dunăre, expedițiile organizate în Țara Românească au adus față în față oștirile turcești și cele românești. **Felul în care a știut să-și conducă oștenii la victorie în mai multe rînduri, tactica militară folosită de el, vitejia personală, pildă-toare pentru cei pe care-i comanda, l-au impus prin-**

tre marii comandanți militari ai timpului.

A devenit legendară bătălia din anul 1394, cînd sultanul Baiazid Fulgerul a trecut Dunărea în fruntea unei mari oștiri, cu intenția de a-l îngenunchea pe Mircea sau a-l zdrobi. În condițiile marii disproporții dintre forțele militare de care dispunea și cele otomane, domnul român a adoptat tactica luptelor de hărțuială spre a-l slăbi treptat pe agresor înainte de bătălia decisivă. *„Tindu-se de urma lui Baiazid* — informează cronicarul Laonic Chalcocondil — *Mircea se lupta într-una cu dînsul în chip strălucit"* și silea oastea sultanului să fie *„la mare suferință, și o aducea în situații grele și nu înceta să-i facă stricăciuni"*. Înfruntarea decisivă a avut loc la 10 octombrie 1394, la Rovine. A fost o luptă crîncenă, una din cele mai grele și mai glorioase din istoria bătăliilor purtate de poporul român pentru apărarea independenței sale. Cronicarii turci își exprimă uimirea față de modul în care românii rezistau, deși în unele momente ei păreau copleșiți de numărul mare al dușmanilor. Mărturii sîrbești, bulgărești, italienești, bizantine, raguzane și românești vorbesc de victoria strălucită obținută de Mircea asupra lui Baiazid. Cronica bulgară relatează că în luptă *„lănci nenumărate s-au frînt"* și s-au tras atîtea săgeți încît cerul *„nu se mai putea vedea de desimea lor"*, că rîul lîngă care s-a dat bătălia *„curgea roșu de sîngele ce ieșea din mulțimea trupurilor căzute"* și că sultanul *„Baiazid s-a înspăimîntat și a fugit"*.

Marele nostru poet Mihail Eminescu a evocat impresionant și veridic, în Scrisoarea a III-a, eroica luptă de la Rovine, dînd o măiastră expresie simțămintelor care au generat vitejia de neînfrînt a lui Mircea și a oștirii sale.

„Eu ? Îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul...
„Și de-aceea tot ce mișcă-n țara, asta, rîul, ramul,
„Mi-e prieten numai mie, tară ție dușman este,
„Dușmănit vei fi de toate, fără prinde chiar de veste ;
„N-avem oști, dar iubirea de mosie e un zid
„Care nu se-nfioară de-a ta faimă, Baiazid".

Prima mare confruntare pe cîmpul de luptă dezvăluia invadatorilor un popor viteaz, călăuzit de un conducător energic și dibaci, ferm hotărît să apere cu orice preț independența patriei.

După biruința repurtată la Nicopole împotriva coaliției creștine, ostile otomane au făcut noi incursiuni, în anii 1397 și 1400, de a supune Țara Românească. Ele au fost învinse însă și silite să ia drumul de întoarcere la sud de Dunăre. În urma victoriilor obținute, s-a consolidat poziția Țării Românești, a fost frînată și întîrziată expansiunea Imperiului otoman spre Europa centrală ; a crescut autoritatea lui Mircea în interior, precum și prestigiul său peste hotare.

În condițiile slăbirii puterii centrale a sultanilor la începutul secolului al XV-lea, Mircea cel Bătrîn a plănuit împreună cu regele Ungariei, Sigismund de Luxemburg, organizarea unei mari ofensive împotriva imperiului otoman. Aceste planuri n-au putut însă să fie realizate, puterile europene neizbutind să acționeze unitar. În 1414 și 1417 Imperiul otoman a organizat din nou mari expediții la nordul Dunării. Mircea cel Bătrîn, singur în fața inamicului, care dispunea de forțe cu mult superioare în număr și armament, a hotărît să plătească bir Porții otomane, în schimbul respectării integrității statale. Era singura soluție de a salva, în împrejurările istorice date, ființa statului, de a feri poporul de dominația străină.

La moartea sa, Mircea cel Bătrîn a lăsat un stat pe deplin consolidat, cu o conduită politică bine precizată. În fața dîrzeniei cu care țările române își apărau independența, Imperiul otoman, a trebuit să renunțe la ideea de a le cuceri, ceea ce a permis acestor țări să-și păstreze ființa statală.

Faptele eroice ale lui Mircea cel Bătrîn au atras atenția lumii europene asupra vitalității, eroismului și dragostei de libertate a poporului nostru. Aprecierea care i-a fost dată de cronica oficială otomană de *„cel mai viteaz și cel mai ager între principii creștini"* subliniază rolul de frunte îndeplinit la începutul veacului al XV-lea de Țara Românească în rîndul forțelor europene antiotomane.

Personalitatea lui Mircea, vitejia și înțelepciunea sa au fost evocate adesea în literatura noastră clasică ca un îndemn la iubirea de patrie, virtute prin care — cum spunea marele istoric D. Onciul — Mircea cel Bătrîn și-a cucerit *„cununa de glorie nemuritoare"*. În 1918, în timpul ocupației germane, aniversarea a 500 de ani de la moartea marelui voievod s-a transformat într-o puternică manifestare a voinței poporului român de a-și redobîndi libertatea.

Astăzi, cînd poporul nostru înaintează pe calea luminoasă a socialismului, cînd idealurile lui cele mai scumpe de independență și suveranitate și-au găsit integral împlinirea, evocarea marilor figuri ale trecutului, a eroilor luptei pentru libertate și independență, reprezintă un omagiu adus memoriei lor, și, în același timp, un puternic mijloc de educare patriotică. Dragostea de patrie și încrederea în forța poporului, înțelepciunea politică și vitejia pe cîmpul de luptă dovedite de Mircea cel Bătrîn au făcut din figura lui una dintre cele mai iubite de poporul nostru.

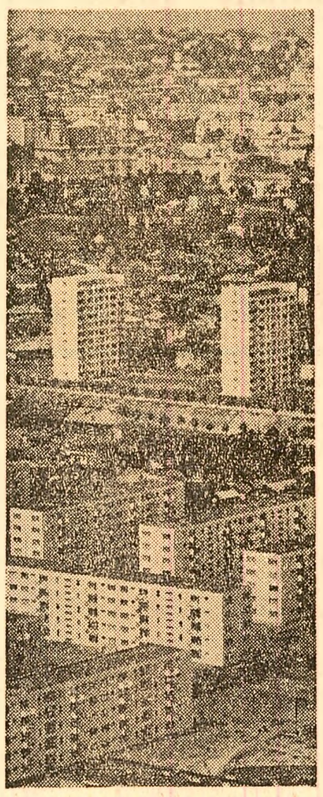

Peisaj ieșean
Foto : **Gh. Vințilă**

Primul concurs special „Pronoexpres" al anului 1968

Administrația de stat Loto-Pronosport organizează la 7 februarie 1968 primul concurs special Pronoexpres al anului, cu o nouă formulă tehnică. Regulamentul de desfășurare al concursului prevede 2 extrageri pentru premiile obișnuite în bani, fiecare de cîte 6+2 numere din 49 (faza I) ; 4 extrageri a cîte 7 numere din 49 pentru premiile suplimentare gratuite (faza a II-a); 1 extragere de 9 numere din 49, pentru premiile speciale (faza a III-a). Se vor efectua astfel 7 extrageri cu 53 numere.

Cîștigătorilor li se atribuie :

- Autoturisme în număr nelimitat : „Renault 16" și „Renault 10 Major" și 20 autoturisme prin tragere la sorți : 3 „Renault 16", 3 „Moskvici 408", 3 „Skoda 1000 M. B", 3 „Fiat 850", 3 „Renault Gordini", 5 „Trabant 601".
- 50 excursii (prin tragere la sorți) de 14 zile în U.R.S.S. — Nopțile Albe ;
- 50 excursii de 10 zile în Italia (prin tragere la sorți) pe ruta : Roma (Piața Sf. Petru, Vaticanul, Arcul de triumf al lui Titus, Coliseumul, Via Appia, Panteonul Galeriilor, Piața Veneția, Fîntîna Trevi), Napoli, Pompei, Capri ș. a.
- Premii obișnuite, suplimentare și speciale în bani.

Cu 15 lei se poate participa la toate cele 7 extrageri.

Se oferă și posibilitatea participării pe bilete achitate 50 la sută.

RECLAMAȚII • SESIZĂRI • RĂSPUNSURI

- În 1966, întreprinderea „Teleconstrucția" (sectorul Cluj), a executat la Combinatul de celuloză și hîrtie Dej lucrări pentru introducerea unui cablu telefonic subteran. Lucrarea a fost predată în întreținerea Oficiului P.T.T.R.-Dej. Dar cînd am vrut să punem în funcțiune aparatele, am constatat că ele nu funcționează. Cablul era defect. Am anunțat oficiul. Au venit cîțiva salariați, au cercetat, au constatat și au plecat. A mai trecut un timp și au venit și cîțiva specialiști de la Direcția regională P.T.T.R. Cluj. Au cercetat și ei, au constatat și apoi au făcut calea-ntoarsă. S-au deplasat apoi delegați de la „Teleconstrucția". Au măsurat, au reflectat. Ne-au salutat apoi din mers. Ne-au vizitat, după aceea, cîțiva tovarăși din conducerea Direcției regionale P.T.T.R. De data asta — ne-am spus — se face treaba. Da' de unde ! Au constatat și ei, ne-au dat dreptate și ne-au zîmbit promițător. Așteptăm acum să sosească niște împuterniciți care să facă propuneri de recompensare a tuturor acestor eforturi depuse de neobosiții delegați.

Ioan MUREȘAN
Str. Dealul Florilor, Bl. D 3 Dej

- Personalul dispensarului din comuna Rudina, raionul Tr. Severin, are obligația să acorde asistență medicală și cetățenilor din satele Runcușoru, Dîlma ș.a. Numai că, deși tînăr, medicul dispensarului este extrem de comod. Ce-i pasă, domniei sale, de obligație ? „Cine are nevoie de mine să poftească la dispensar !". Dar bolnavii grav, netransportabili ? Nu-l interesează. Cu cîtva timp în urmă, Marcela Olaru, din Runcușoru, s-a îmbolnăvit grav. „Vă rugăm frumos, domnule doctor, poftiți, că-i e rău femeii..." — i s-au adresat cetățenii. „Să vină la dispensar cum o putea !" — a decretat medicul Aurel Codoban. Și s-a dus, biata femeie, cu o căruță, pe ploaie, la dispensar, s-o vadă domn'doctor. Alt caz s-a întîmplat cu Domnica Dobrescu, de 72 de ani. S-a îmbolnăvit și ea și, la apelul cetățenilor de a se deplasa s-o vadă, dr. Codoban a rămas impasibil. Fiecare dintre noi avem, la locul de muncă, anumite obligații, răspunderi precise. Oare medicul Codoban e scutit de acestea ?

Ing. Dumitru DOBRESCU
str Păcii nr. 4 — Slatina

- Deunăzi, cetățenii care călătoreau cu autobuzul nr. 31 AG 610, proprietatea D.R.T.A., pe ruta Rm. Vîlcea-Mădulari, au avut nefericitul prilej de a asista, indignați, la o scenă de un veritabil huliganism. Șoferul Damian Ancuța, ajutat de taxatorul Andrei Nicolae, a încîrnit și a luat la bătaie, un călător, Aurel Govoreanu, din comuna Mădulari.

O reclamație a fost primită la redacție și trimisă D.R.T.A. Argeș pentru cercetări. Spicuim din răspunsul D.R.T.A. : „Vă comunicăm că s-au cercetat cele semnalate de tov. Aurel Govoreanu. În consecință, taxatorul Andrei Nicolae a fost sancționat cu «mustrare scrisă cu avertisment», iar șoferul Damian Ancuța (care din cîte ni s-au semnalat nu e la prima abatere de acest fel — n.n.), cu «mustrare». Mulțumim pentru scrisoarea trimisă". Pentru puțin. Cîți oameni o să mai ia la bătaie acest șofer pînă ce i se va da o sancțiune care să-l usture ?

Uși și ferestre prin care se strecoară... neglijența

— Atunci de ce ați pus ștampila „admis" pe ele ?

— E, dacă ar fi să fac eu control „ca la carte", ar trebui să resping jumătate din produsele fabricii...

Șeful producției e și el de acord : dacă ar fi să se aplice cu sfințenie prevederile STAS-ului, o mare parte din binale n-ar trebui să iasă pe poarta C.I.L.-ului. Totuși ies. Pentru că, în pofida oricăror aprobări, s-a stabilit o înțelegere tacită între toți factorii de răspundere din fabrică, încurajată de practicarea autorecepției, sistem care-l îndepărtează pe beneficiar de produsele ce-l sînt destinate pînă în momentul cînd ajung la el.

Nu se pot realiza și binale fără defecte ? „Da, a răspuns șeful producției, dar cu o condiție : să nu se pună căruța înaintea cailor. Adică, atunci cînd se cer binale de bună calitate, să ni se dea și cherestea corespunzătoare. Ce se întîmplă însă: conform unui ordin al M.E.F., la binale nu putem folosi decît cherestea de clasa a III-a și a IV-a. STAS-ul de binale nu admite însă defectele pe care, în mod fatal, le are această cherestea".

Oare pe calea unor produse finite de proastă calitate înțelege M.E.F. să realizeze ceea ce se cheamă valorificarea superioară a lemnului în acest sector ?

Privind atent ușile și ferestrele din depozitul de produse finite al C.I.L.-ului Suceava, părea însă că multe defecte își aveau originea în altă parte. Am urmărit pe rînd, de la o operație la alta, întregul flux tehnologic. Ce materie primă sosește în fabrică de la I.F.-uri ? Depinde de furnizor. I.F.-urile Rădăuți, Fălticeni, Vatra Dornei și altele au trimis, în ultima lună, și cherestea cu 80, 120 și chiar 150 la sută umiditate, în loc de 30—40 la sută, cît e admis. Dar, în fond, important e altceva : e bine uscată în întreprindere cherestea care intră la croire ? Iată fapte : analizînd situația numai din două zile, 3 și 10 ianuarie, a reieșit că procentul de umiditate admis, de 14 la sută, era, de fapt, de 24—26 la sută ! O presortare a cherestelei pentru cercevele sau ocolirea defectelor neadmise la croire se fac numai cînd și cînd. „De ce lăsați atîtea noduri ?" — întrebăm pe cîțiva muncitori de la croire. „Vor fi reparate la o mașină specială" — ni se răspunde. Dar luînd seama, toate piesele cu noduri vicioase trec ca vîntul pe lîngă mașina de reparat... Explicația e simplă : operația presupune oameni, timp și cheltuială, afectează indicatori de bază și în primul rînd productivitatea. Și așa, de ici, de colo, deficiențele primind calitatea binalelor se adună în stive înalte. Dar pentru că nimeni nu e tras la răspundere, pentru că pe întreaga filieră îngăduința, lipsa de exigență s-au statornicit de-a binelea, fiecare își vede înainte liniștit de treabă.

Aflăm că sarcinile de binale pentru Capitală au fost preluate, în cea mai mare parte, de către **Întreprinderea de produse din lemn pentru construcții — I.P.L.C.** — a sfatului popular. Cum se lucrează aici ?

...Pe poarta unității de pe șoseaua Iancului dă să iasă un camion, încărcat cu ferestre pentru șantierele Întreprinderii de construcții-montaj nr 2. La rugămintea noastră, direcțiunea întreprinderii a dispus ca mașina să fie descărcată în curte. Aici, cîțiva muncitori au început să desfacă ferestrele, să le așeze pe categorii, să le numere. Ne-am apropiat de ei.

— Cîte ferestre aveți în mașină ?

— Nu știm exact, vreo 200 de tipuri diferite.

— Și cîte bucăți din fiecare tip ?

— Cîte una, două, trei, cîte zece, cîte douăzeci...

— Cum ați primit ferestrele ? Le-ați verificat ?

— Nu, ne-au spus că sînt pentru Iancului, le-am luat.

— Și cînd ați descoperit defectele ?

— Cînd le-am desfăcut.

— Și ce ați făcut ?

— Ce să facem ? Le-am pus deoparte, le-am numerotat, le-am trecut în borderou...

— Și ce veți face cu ele ?

— Habar n-avem. Ne-au spus să le descărcăm, să le numerotăm, să le trecem în borderou, să le depozităm. Atît.

Cîțiva tineri, care descărcau cîteva camioane de ferestre produse de I.P.L.C. — București. Mai toate piesele pline de apă, asemeni celor întîlnite la unitatea de pe șos. Iancului. „Nu vor scăpa, desigur, la recepția constructorului" — ne gîndim. Avem însă surpriza să vedem cum, fără nici o formalitate (nici măcar formală !), ferestrele sînt rostogolite în noroaiele șantierului.

— Vă așteptați la recepție ? — ne lămuresc timplarii de la blocul Y 2. Mai rar așa ceva. Ce vine de la furnizor, e bun venit. În fond, ce rost ar avea recepția ?

Într-adevăr, ce rost ar avea ? Vizităm mai cu de-amănuntul marele șantier. De jur împrejurul blocului Y 3, de pildă, zeci de ferestre și uși stau pur și simplu aruncate în apă și noroaie. Mai încolo, se vede „amenajat" un depozit sub cerul liber (din cele cîteva rogojini aruncate deasupra timplăriei n-au mai rămas decît niște smocuri, care nu fac decît să întregească dezolantul tablou). Pe alte **șantiere — Balta Albă**, de exemplu — la fel. Vizităm și numeroase apartamente, în care tocmai se montează ușile și ferestrele. Marea greutate pentru timplari nu e operația propriu-zisă de montare, ci „îndreptatul" curburilor tocurilor și montanților, ca și „pasuirea" cercevelelor și ușilor. Procedeele folosite sînt clasice : lovituri cît mai grele de ciocan, contragreutăți și... fierăstraie. Dar ce ne-a surprins mai peste tot pe șantiere e că montajul se face cu o rapiditate de nedescris. De ce ? „Cu cît montarea durează mai puțin — ni se spune — cu atît mai repede vine și momentul dării în folosință : totul e ca recepția să prindă timplăria nezvîntată. Altfel, în loc ca surprizele să apară la locatari, apar la constructor" (!)

Este imposibil de crezut că furnizorul de binale, ca și cei doi parteneri de contract — constructorul și beneficiarul — să nu știe ce se întîmplă. Ce fac cînd văd deficiențele ? Opresc livrările ? Nicidecum. Acționează la arbitraj ? Nu ! Și aceasta dintr-un motiv din cele mai simple : atît furnizorul cît și constructorul aparțin aceluiași părinte : sfatul popular. Iar beneficiarul nu e altul decît sfatul însuși. Cu toții închid ochii...

Mai trebuie amintit că standardele recomandă ca „cercevelele ferestrelor și foile de uși să fie montate și ajustate după uscarea tencuielilor și zugrăvelilor". Constructorii știu bine că așa trebuie făcut. Dar cu ce-i poate obliga o simplă recomandare făcută de STAS ? Nu întîmplător, pe toate șantierele vizitate timplăria se montează nu după ce se pune tencuiala, ci în construcția la rosu. STAS-ul e prin definiție un instrument activ, mobilizator. Iată de ce considerăm necesar ca acum, la definitivarea noilor standarde pentru binale, să fie revizuite redactările echivoce, mai ales la unele paragrafe de cea mai mare importanță cum este cel al montării binalelor, luîndu-se totodată măsuri stricte pentru respectarea lor.

Nu o dată au fost semnalate deficiențe de felul celor de mai sus. Pe lîngă abaterile de la standarde și încălcarea proceselor tehnologice, de care se face vinovată industria, se constată în continuare, așa cum s-a văzut, nesocotința constructorilor față de depozitarea și montarea binalelor, ca și lipsa de exigență a beneficiarilor la recepție. Lichidarea acestor practici și luarea unor măsuri concrete, materializate în uși și ferestre de bună calitate — iată ce așteaptă în cel mai scurt timp zecile de mii de locatari și viitoarelor blocuri.

Nicolae BRUJAN

pagina economică

Industria ușoară își sporește potențialul

Industria ușoară, ramură care a încheiat anul 1967 cu un bilanț pozitiv, realizînd o producție în valoare de 29,4 miliarde lei, continuă să-și lărgească simțitor potențialul. Se remarcă îndeosebi eforturile făcute în domeniul sporirii producției de țesături, confecții și tricotaje. Astfel, în ultimele săptămîni au intrat în funcțiune mai multe secții noi între care filaturile de bumbac de la Pitești și Galați, o modernă țesătorie în cadrul Uzinei textile Timișoara, capabilă să furnizeze 2,2 milioane mp țesături de bumbac, o secție de finisaj în cadrul fabricii „Țesătura" Iași, iar la întreprinderea timișoreană „11 Iunie" o secție de tricotat și una de confecții care, după încheierea lucrărilor din etapa a doua, vor produce anual 7 milioane de tricotaje și confecții pentru copii.

În cursul acestui an, va continua construcția marii filaturi de bumbac și fire chimice de la Oltenița, care va fi echipată cu 135 000 de fuse, a țesătoriei de mătase de la Iași, care va realiza în final 20 milioane mp țesături pe an, a întreprinderii integrate de la Pitești, a cărei capacitate a fost proiectată pentru 10 milioane mp țesături tip lînă, și a altor întreprinderi.

15 noi tipuri de mașini agricole

În planul de producție pe acest an al uzinei „7 Noiembrie" din Craiova au fost incluse 15 tipuri de mașini agricole. Mașina de plantat răsaduri, freza de prășit între rîndurile de legume, grapa cu șase cîmpuri și colți reglabili, grebla rotativă cu tracțiune animală — sînt o parte dintre noile utilaje. Grapa a și fost lansată în fabricație, urmînd ca în zilele următoare să înceapă asamblarea.

Și la Uzina de reparații din Botoșani a intrat în fabricație de serie o mașină de sfărîmat și granulat îngrășăminte chimice. Prototipul ei a fost realizat și experimentat de Institutul pentru mecanizarea agriculturii din București. Noul utilaj se adaptează la tractorul U-650 și face ca îngrășămintele să fie mai ușor și uniform împrăștiate pe ogoare. În acest caz, Uzina de reparații din Botoșani produce nouă tipuri de noi utilaje pentru agricultură.

(Agerpres)

STAȚIE PENTRU REPARAREA LOCOMOTIVELOR DIESEL ȘI ELECTRICE

BRAȘOV (corespondentul „Scînteii"). — Dotarea transportului nostru feroviar cu un număr sporit de locomotive Diesel și electrice a ridicat problema creării unor condiții optime pentru repararea lor. În scopul rezolvării acestei probleme, în cadrul depoului Brașov-triaj s-au construit și amenajat spații pentru repararea prin ridicare a 100 locomotive pe an. Este vorba de clădirea pentru încărcarea acumulatorilor, o instalație automată de spălare, instalație de vinciuri, poduri rulante etc. Stația de la Brașov este prima de acest fel din țara noastră. În curînd, ea va intra în funcțiune cu întreaga capacitate. Se prevede ca în viitor capacitatea stației să crească la 250 locomotive pe an.

O imperioasă cerință economică:

REDUCEREA CONTINUĂ A CHELTUIELILOR DE PRODUCȚIE

În contextul imperativelor privind sporirea acumulărilor statului, **reducerea sistematică și substanțială a cheltuielilor de producție**, în toate sferele activității economice, ocupă un loc de prim ordin. Un asemenea imperativ este puternic reliefat în Directivele aprobate de Conferința Națională a P.C.R., din decembrie 1967, sub necesitatea **îmbunătățirii raportului dintre cheltuielile materiale de producție în produsul nou creat** — expresie a ridicării eficienței economiei naționale.

După cum se subliniază în Comunicatul cu privire la îndeplinirea planului de stat pe 1967, anul trecut s-au obținut rezultate pozitive în reducerea cheltuielilor materiale de producție, a prețului de cost. Sarcina de reducere a prețului de cost în industria republicană a fost îndeplinită, realizîndu-se — față de prețul de cost mediu din 1966 — o diminuare de 2,8 la sută. Totuși, mai sînt încă rezerve importante de reducere a prețului de cost, îndeosebi prin micșorarea consumurilor specifice de materii prime, materiale, combustibil, energie electrică.

Așa cum se precizează în documentele de partid, cheltuielile materiale din multe întreprinderi și ramuri au încă o pondere mare în valoarea producției globale, comparativ cu alte țări dezvoltate din punct de vedere economic. Nivelul acestor cheltuieli este influențat în mod nedorit de normele de consum încă ridicate, de gradul scăzut al prelucrării unor materii prime și materiale (deși în acest domeniu s-au înregistrat și anul trecut creșteri evidente), de pierderile provocate de rebuturi și alte cheltuieli neproductive.

Concludentă în acest sens este situația din unele subramuri ale industriei constructoare de mașini. E drept, anul trecut a fost redus consumul de metal la unele tipuri de autocamioane, vagoane cisternă, vagoane marfă acoperite de 60 t, combine de cereale păioase, generatoare și motoare electrice. Totuși, se realizează încă unele produse a căror **greutate depășește pe cea a fabricatelor similare din străinătate.** Cazurile se localizează la unele excavatoare și compresoare, la anumite mașini agricole. Nu numai că se provoacă irosirea metalului, dar are de suferit și raportul de putere, exprimat în kg/C.P. Pentru a se preîntîmpina astfel de cazuri există încă posibilități mari, nematerializate, de reducere a consumurilor specifice — mai ales de metal — pe fiecare produs, tot timpul cît acestea se află în portofoliul de comenzi al întreprinderii respective, **prin modernizări, reproiectări și perfecționări ale tehnologiilor de fabricație.**

Deci, unitățile industriale au la îndemînă însemnate căi pentru a economisi metalul, celelalte materii prime și materiale. Ce se constată însă? Vorbeam de anumite produse ale industriei constructoare de mașini, care se „disting" prin greutatea lor exagerată. Chiar dacă **unele din ele au fost reproiectate, s-a obținut efectul invers decît cel scontat.** Adică au crescut în greutate. În această situație este foarte dificil să se acorde vreun calificativ specialiștilor respectivi, care lasă la voia hazardului reducerea consumurilor specifice. De fapt, din analizele întocmite recent, se constată că în întreprinderile care produc utilajele amintite, ca și în altele, **normele de consum nu sînt urmărite întotdeauna sistematic și nici nu se operează modificarea lor în funcție de calitatea materiilor prime și materialelor folosite și a rezultatelor bune obținute prin introducerea unor noi procedee tehnologice.** Se ajunge, astfel, la crearea unor rezerve de reducere a cheltuielilor de producție pe care întreprinderile nu le iau în calcul și le tăinuiesc, valorificîndu-le cu... tîrîita.

Practicile de acest gen nu mai pot fi admise, dacă avem în vedere sarcinile trasate de partid, obiectivele planului de stat pe acest an. **Nivelul cheltuielilor la 1 000 lei producție marfă, sarcina de reducere procentuală a prețului de cost al producției marfă comparabile și prețul de cost al principalelor produse sînt indicatori obligatorii pentru fiecare întreprindere.** Important este însă, după părerea mea, ca acești indicatori să fie cît mai bine dimensionați, să nu mai conțină „rezerve" neluate în calcul. De aceea, ministerele au îndatorirea de a măsura de zece ori, pînă a tăia o dată, adică să **cunoască în profunzime posibilitățile interne ale fiecărei întreprinderi,** prevăzînd prin nivelul indicatorilor de plan necesitatea descoperirii și materializării unor noi și importante rezerve de reducere a cheltuielilor de producție.

Este absolut necesar ca întreprinderile — corespunzător indicatorilor fixați — să asigure, în procesul activității materiale, **recuperarea cheltuielilor sociale,** să realizeze beneficii și, în final, să contribuie la înfăptuirea reproducției lărgite. Ca urmare, concepția greșită, potrivit căreia unul din „avantajele" economiei socialiste ar consta în menținerea unor întreprinderi și produse nerentabile, nu mai are sorți de a supraviețui. În acest sens, pe baza indicațiilor conducerii partidului, s-a desfășurat, anul trecut, în întreprinderile și unitățile din întreaga țară, o acțiune susținută de organizare științifică a producției și a muncii, de rentabilizare, **identificîndu-se și mobilizîndu-se substanțiale rezerve de creștere a productivității muncii, de diminuare și înlăturare a pierderilor, de sporire a beneficiilor.** S-au manifestat, însă, în unele întreprinderi anumite tendințe de evitare a eforturilor proprii, îndreptate strict spre rentabilizarea efectivă a produselor. În schimb, s-a pedalat pe majorarea unor prețuri cu ridicata, sau s-a solicitat suplimentarea planului de investiții.

Fapt este că și anul trecut unele unități economice ale industriei republicane au lucrat cu dotații de la buget. În numai 11 luni din 1967, 44 întreprinderi — cele mai multe din economia forestieră, construcții, industria chimică și alimentară — au înregistrat pierderi peste plan, iar 20 unități, care au fost planificate să lucreze cu beneficii, au devenit nerentabile, ponderea cea mai mare deținînd-o Combinatul chimic Craiova, Fabrica de ciment Brăila, C.I.L. Tr. Severin. **Căutînd, deci, resurse de rentabilizare, unele întreprinderi au identificat... noi surse de pierderi, ceea ce este inadmisibil.** Iată de ce consider ca oportună măsura preconizată, de a nu se mai admite practica subvenționării pierderilor unităților nerentabile, pe seama rezultatelor bune ale altor întreprinderi, și de amplificare a **rolului creditului bancar, a cointeresării materiale,** pentru a se exercita o influență activă asupra reducerii cheltuielilor de producție.

Eficiența studiilor și analizelor efectuate în domeniul organizării științifice a producției și a muncii și rentabilizării întreprinderilor și produselor pledează convingător pentru continuarea și generalizarea acestor acțiuni. În ansamblul măsurilor ce se întreprind, un loc important trebuie să-l ocupe cele referitoare la reducerea consumurilor și valorificarea superioară a materiilor prime și materialelor. Așa cum s-a subliniat la sesiunea Marii Adunări Naționale din decembrie 1967, se impun măsuri hotărîte în vederea economisirii tuturor resurselor materiale și, în primul rînd, a metalului, lemnului, energiei electrice și combustibilului.

Cu mai multă perseverență trebuie acționat și pentru reducerea la maximum și chiar înlăturarea cheltuielilor neproductive, care afectează negativ nivelul prețului de cost în unele ramuri și întreprinderi. În acest scop, a devenit necesar să fie multiplicate eforturile pentru diminuarea volumului de rebuturi, a penalizărilor de orice natură, a pierderilor din întreruperi etc. Prețul de cost — acest indicator sintetic — poate fi, de asemenea, redus și pe calea **îmbunătățirii calității materiilor prime, materialelor și produselor finite.** În acest sens, este absolut necesară o acțiune permanentă pentru depistarea cauzelor care mai provoacă o producție inferioară din punct de vedere calitativ și luarea de măsuri pentru lichidarea lor, încît tot ceea ce se produce să corespundă exigențelor crescînde ale economiei naționale și cumpărătorilor.

Diminuarea substanțială și sistematică a cheltuielilor de producție în toate ramurile este un imperativ vital al economiei moderne, care condiționează mersul înainte al societății noastre și potențează contribuția fiecărei întreprinderi la dezvoltarea în ritm susținut a economiei naționale, în condițiile unei înalte eficiențe.

Traian SILEA
economist specialist în Comitetul de Stat al Planificării

ÎN CONSTRUCȚIE

FABRICĂ DE BENZEN DIN TOLUEN

BACĂU (corespondentul „Scînteii"). — La Combinatul de cauciuc sintetic și produse petrochimice din orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej se înalță un nou obiectiv industrial — fabrica de benzen din toluen, prima unitate de acest fel din țara noastră. Noua fabrică va fi înzestrată cu instalații moderne, în care benzenul va fi obținut prin dezalchilarea toluenului. Fabrica de benzen din toluen, care va intra în funcțiune la sfîrșitul acestui an, va avea o capacitate de producție de 40 000 tone anual. Prin construirea ei se asigură o valorificare superioară a toluenului, produs rezultat din prelucrarea țițeiului în rafinării. Construcția noii unități a fost încredințată colectivului Întreprinderii de șantiere construcții și montaje din orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

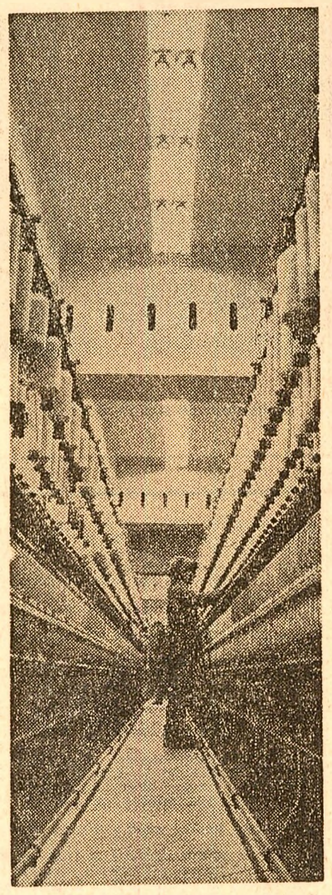

Instantaneu în noua hală intrată recent în funcțiune la Întreprinderea textilă din Galați

(Foto: **S. Cristian**)

La mina Șuior
O galerie de legătură de 942 metri

La exploatarea minieră Șuior, din regiunea Maramureș, a fost străpunsă pe o lungime de 942 metri o galerie prin care se creează legătura directă dintre sectorul „G—4" și puțul central de extracție a minereului. Terminată înainte de termen cu 14 zile, noua galerie contribuie la îmbunătățirea aerajului la locurile de muncă, ușurînd totodată operațiunea de introducere în subteran a ansamblelor mașinii de extracție cu care urmează să fie echipat puțul central al exploatării.

(Agerpres)

HIDROAMELIORAȚIILE ÎN 1968

După cum este cunoscut, pe baza sarcinilor trasate de cel de-al IX-lea Congres al partidului, s-a prevăzut ca în acest cincinal să se întreprindă vaste lucrări de hidroameliorații, care să ducă la extinderea suprafeței arabile și folosirea ei superioară.

Ce se va realiza în 1968 din prevederile respective? În legătură cu aceasta am adresat cîteva întrebări tov. ing. **Nicolae Mantz,** secretar general în Departamentul de îmbunătățiri funciare din cadrul Consiliului Superior al Agriculturii:

— Cititorii noștri sînt interesați să afle care sînt principalele acțiuni, care se vor desfășura în 1968 în domeniul hidroameliorațiilor. Ce ne puteți relata în această privință?

— Prin planul cincinal s-au alocat circa 9 miliarde lei pentru lucrările de îmbunătățiri funciare. Ca urmare a măsurilor care s-au luat și se vor lua în continuare, se va asigura, pînă în 1970, o creștere simțitoare a suprafețelor ameliorate. În această perioadă se va realiza o sporire cu 330 la sută a suprafețelor amenajate în vederea irigațiilor și cu 70 la sută a celor desecate. Lucrările au fost eșalonate pe ani, iar în 1968 investițiile totale ce se vor realiza de Departamentul îmbunătățirilor funciare vor fi de aproape 2,2 miliarde lei, depășind cu circa 40 la sută pe cele realizate în 1967 și cu 105 la sută pe cele din 1966. O mare parte din acestea vor fi destinate lucrărilor de desecare și celor pentru extinderea irigațiilor.

— Știm că anul trecut, ca și în ceilalți ani, au fost obținute realizări mari în ce privește acțiunile de desecare, îndeosebi în lunca inundabilă a Dunării. Ce se prevede să se realizeze în 1968?

— Pentru început o cifră. Terenurile desecate vor însuma o suprafață de 115 000 hectare, cu 58 la sută mai mult decît realizările anului 1967. Lucrările respective constau din rețele de canale pentru evacuarea apelor în exces, stații de pompare și construcții hidrotehnice pe rețea. Lucrări de mare amploare se execută în Insula Mare a Brăilei care cuprinde o suprafață totală de 71 900 ha. În 1967 s-a predat sistemul Filipoiu în suprafață de 7 100 ha, iar un dig puternic apără terenul respectiv de revărsarea apelor Dunării. În acest an continuă desecarea altei suprafețe de 44 700 ha. În sistemele de desecare Gemenele și Bălaia din această incintă terasamentele canalelor sînt executate în proporție de 90 la sută urmînd să fie terminate și finisate în acest an. Lacurile Patîu, Șerbanu și Ulmu vor dispare prin secare.

Continuă, de asemenea, desecarea incintelor Seaca — Vînători — Zimnicea în suprafață de 14 000 ha și Potelu Corabia pe 14 500 ha.

Pe lîngă lucrările vaste care se vor desfășura în lunca Dunării, pentru acest an s-au prevăzut și chiar au început importante lucrări de desecare în regiunile Banat, Crișana și Maramureș. Ele au ca obiectiv scoaterea de sub influența inundațiilor sau a excesului de umiditate a unor vaste terenuri care, în anii trecuți, erau calamitate total sau parțial. Dintre acestea pot aminti cele din zonele Begheiul Vechi, Timișul Mort, bazinele Gut, Ier și altele. Ele constituie începutul unei acțiuni de mari proporții care, în anii următori, va continua într-un ritm mult mai intens.

— Sîntem informați că se vor desfășura mari acțiuni în vederea extinderii irigațiilor. În ce vor consta ele?

— Într-adevăr, amenajările pentru irigații vor cunoaște, în acest an, un mare avînt. Se prevăd a se realiza din fond centralizat și credite amenajări pe o suprafață de 80 500 ha. Trebuie remarcat faptul că în anul 1968 lucrăm în marile sisteme de irigații Valea Carasu, terasa Brăilei, Jegălia, Pietroiu — Ștefan Cel Mare, Gălățui — Călărași, Calafat — Băilești. Majoritatea amenajărilor prevăzute a se pune în funcțiune în acest an sînt în cadrul sistemelor amintite. Deosebit de aceste lucrări de irigații, se va amenaja una dintre cele mai mari suprafețe de orezărie (într-un trup compact) și anume de 3 000 ha, în incinta Călmățui — Gropeni. Ea constituie o latură a complexului de măsuri prevăzute pentru folosirea rațională și cu maximum de randament a suprafețelor din această incintă, care are, în prezent, un accentuat grad de sărăturare.

Ținînd seama de experiența pe care o avem, de mijloacele moderne de care dispunem, la execuția amenajărilor pentru irigații se urmărește să se realizeze tipuri de amenajări moderne, care folosesc canale căptușite și jgheaburi din beton sau conducte sub presiune, stații de pompare electrificate și automatizate.

La capacitatea pentru irigații prevăzută în planul de stat și amintită mai sus trebuie adăugată și suprafața de circa 50 000 ha pe care cooperativele agricole de producție și-au propus să o realizeze în acest an în amenajări locale, cu mijloace proprii. Proiecte și asistența tehnică sînt asigurate prin direcțiile regionale de îmbunătățiri funciare.

— Într-adevăr, sînt lucrări de mari proporții. Se pune întrebarea: ce măsuri au fost luate în vederea executării lor la timp?

Una din condițiile principale pentru pregătirea și realizarea ritmică a planului este asigurarea din timp a documentației. Din acest punct de vedere trebuie arătat că, la 31 decembrie 1967, erau elaborate și aprobate studiile tehnico-economice pentru întreg volumul de investiții din planul pe 1968. În ce privește proiectele de execuție, pînă la aceeași dată erau elaborate în procent de 96 la sută din volumul de construcții-montaj planificat pe 1968. S-au putut, astfel, solicita din timp ministerelor materialele, utilajele și aparatajele electrice și de automatizare etc. necesare realizării sarcinilor din acest an și să se încheie graficele de livrări. Solicităm și pe această cale sprijinul ministerelor furnizoare de materiale, utilaje și aparataje și în special al Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini și al Ministerului Industriei Construcțiilor, care au ponderea cea mai mare în asigurarea bazei materiale.

O altă măsură luată de Departament, ca urmare a indicațiilor date de Conferința Națională a P.C.R. din decembrie 1967, a fost concentrarea investițiilor asupra unui număr restrîns de obiective. În urma unei atente analize s-a ajuns ca în anul 1968 să avem un număr de 40 șantiere de îmbunătățiri funciare față de circa 120 în anul 1967. Concentrarea investițiilor asupra unui număr redus de obiective va asigura o mai bună conducere a activității șantierelor, o folosire mai rațională a utilajelor, dar și a aparatului tehnico-administrativ, o aprovizionare cu materiale mai operativă și, în final, la punerea în funcțiune a capacităților în termene cît mai scurte.

I. HERȚEG

(Urmare din pag. I)

țional, dotat cu instalații moderne, printre care și un calculator electronic, care creează condiții pentru repartizarea optimă a încărcării centralelor nu numai în funcție de caracteristicile de consum ale agregatelor energetice, ci și de pierderile în rețelele de transport. **Această modernizare a instalațiilor dispecerului național va contribui la micșorarea consumului de combustibil și la reducerea pierderilor de energie electrică în rețele, pe ansamblul sistemului energetic.** În plus, în fiecare centrală electrică vom acorda întreaga atenție calității lucrărilor de întreținere și reparații, întrucît între starea tehnică a agregatelor și consumul de combustibil există o legătură nemijlocită.

Tot pe linia creșterii economicității sectorului energetic se înscrie și acțiunea de reducere a utilizării unor centrale vechi cu consumuri specifice de combustibil ridicate, sau chiar trecerea în rezervă și conservare a unor astfel de centrale, precum și casarea unor agregate cu o uzură fizică și morală înaintată. O atare măsură a devenit posibilă prin realizarea unui avans de putere în sistemul energetic prin dezvoltarea și înzestrarea lui cu agregate moderne, avînd performante tehnice și economice ridicate. Între acestea menționăm cele două grupuri de cîte 315 MW care au intrat în funcțiune la C.E.T.-Craiova, grupurile de 200 MW de la centrala termoelectrică Luduș și grupul de 100 MW cu pornire rapidă de la C.E.T.-Fîntînele. În conformitate cu prevederile Directivelor Congresului al IX-lea al P.C.R., **se va continua dotarea sistemului energetic cu grupuri de puteri unitare mari, cu parametrii ridicați ai aburului, deosebit de avantajoase din punct de vedere tehnic și economic, ceea ce va contribui direct la micșorarea consumului specific mediu de combustibil.**

Este bine cunoscut că producerea combinată de energie electrică și termică se realizează cu un consum de combustibil mult mai mic, față de cazul producerii separate a acestor forme de energie. Tocmai de aceea se preconizează noi măsuri pentru extinderea termoficării industriale și urbane. Considerăm, însă, că **avantajele economice pe care le oferă termoficarea se cer mai bine fructificate în viitor.** Spunem aceasta, întrucît pînă acum nu s-a reușit să se asigure utilizarea integrală a grupurilor de termoficare din centrale, fie datorită necorelării construcției lor cu punerea în funcțiune a unor consumatori industriali de energie termică, fie din cauza supraestimării consumului respectiv la proiectarea noilor obiective. De aceea, **apare necesar să se evalueze cu mai multă atenție cerințele de energie termică ale diferiților consumatori noi și să se realizeze o grupare mai rațională a acestora, pentru a se încărca cît mai complet agregatele de termoficare.**

Este de necontestat că **ample posibilități de economisire a energiei și combustibilului, insuficient valorificate pînă acum, există în toate ramurile economiei naționale și îndeosebi în industrie.** Dintre aceste posibilități, se cuvine să cităm în primul rînd **recuperarea resurselor energetice secundare, domeniu în care deși s-au făcut anumite progrese rezultatele sînt departe de a fi satisfăcătoare.** Calculele făcute de specialiști arată că numai prin folosirea mai bună a gazelor de furnal de la Combinatul siderurgic Hunedoara s-ar putea economisi anual 20 000 tone combustibil convențional. Este de semnalat, de asemenea, că mari cantități de gaze reziduale combustibile se evacuează în atmosferă la uzina „Carbosin" din Copșa Mică, echivalînd cu peste 140 000 tone combustibil convențional pe an, sau se ard la facle la Combinatul chimic Craiova și ale unor rafinării de țiței. De asemenea, în industriile metalurgică, constructoare de mașini, chimică etc. se află încă în exploatare un mare număr de cuptoare tehnologice și cazane consumatoare de combustibili lichizi și gazoși care au randamente termice foarte scăzute, în cele mai multe din cazuri din cauza evacuării „la cos" a gazelor arse avînd temperaturi ridicate, uneori chiar mai mari de 800° C; în acest mod funcționează cuptoarele de forjă din uzinele de construcții de mașini, diferite instalații din unele rafinării de petrol și din unele uzine chimice.

Cu toate că asemenea surse și posibilități de economii sînt bine cunoscute, lucrările prevăzute pentru valorificarea lor nu se realizează în ritmul prevăzut sau sînt aminate fără justificări temeinice. Este necesar, de exemplu, să se ia măsurile de punere în funcțiune a instalației de răcire prin vaporizare de la oțelăria Martin a Combinatului siderurgic Hunedoara, a cărei construcție este de mai mult timp terminată. De asemenea, trebuie să se încheie faza de studiu pentru o serie de lucrări de recuperare a resurselor energetice secundare în unele întreprinderi chimice (economii realizabile de circa 200 000 tone combustibil convențional pe an), petrolieră și metalurgică și să se treacă la proiectarea și realizarea acestor lucrări cît mai urgent posibil. Totodată, se cuvine ca **întreprinderile să-și sporească preocuparea pentru folosirea rațională a diverselor forme de energie, să ia măsurile ce se impun pentru modernizarea instalațiilor proprii producătoare de energie, precum și a instalațiilor consumatoare, pentru dotarea acestora cu recuperatoare de căldură, cu aparate de ardere cu caracteristici superioare și cu aparatură de automatizare, măsură și control perfecționată.**

Există și o altă sursă însemnată de pierderi de energie, respectiv de combustibil. Ea este generată de faptul că **un șir de consumatori industriali nu se preocupă în suficientă măsură de studierea posibilităților de returnare, la centralele electrice de termoficare din care sînt alimentați, a cantității de condensat maxim posibilă din punct de vedere tehnico-economic.** Aceasta implică pierderi de căldură prin condensatul nerecuperat și cheltuieli sporite pentru tratarea apei. În această situație se află îndeosebi întreprinderile de pe platformele industriei chimice din Brăila, Craiova, Turnu Măgurele și Orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Deși au fost stabilite o serie de măsuri pentru mărirea procentului de condensat returnat, acestea nu au fost în totalitate aplicate în practică, fiind necesare în continuare eforturi susținute pentru înfăptuirea lor.

Se desprinde, de asemenea, **necesitatea finalizării și aplicării în practică a cercetărilor întreprinse pentru utilizarea unor procedee tehnologice și soluții moderne, mai economice, din punctul de vedere al consumului de combustibil și energie, în procesele industriale.** Ne referim, de pildă, la utilizarea oxigenului în procesul de elaborare a oțelului în cuptoare Martin și electrice, la folosirea arzătoarelor de tip radiant și a instalațiilor de încălzire cu curenți de înaltă frecvență și altele. În general, considerăm că cercetarea care se efectuează în prezent în domeniul energeticii industriale nu este satisfăcătoare în raport cu problemele complexe care se pun și a căror rezolvare ar avea o importantă eficiență economică.

Neîndoielnic, sarcinile care revin în acest an întreprinderilor din ministerul nostru sînt deosebit de importante și realizarea lor cere eforturi pe diferite planuri. Ca un obiectiv de prim ordin, alături de economisirea combustibilului, rămîne **asigurarea alimentării neîntrerupte a consumatorilor cu energie electrică și termică.** Organele Ministerului Energiei Electrice au analizat cu toată răspunderea neajunsurile care s-au manifestat pînă acum în această privință, stabilind, împreună cu principalele ministere beneficiare, planuri de măsuri menite să ducă la un grad de siguranță ridicat în furnizarea energiei. **Conducerea Ministerului Energiei Electrice va controla ca aceste măsuri să fie integral traduse în viață, va căuta ca în centralele electrice, în întreprinderile de transport și distribuție să se instaureze un climat de disciplină fermă, absolut necesară pentru evitarea avariilor și întreruperilor în alimentarea cu energie electrică și termică a consumatorilor.** Socotim că măsuri similare se impun și pentru îmbunătățirea sistemului intern de alimentare cu energie a consumatorilor, în așa fel ca el să prezinte o maximă siguranță în funcționare, corelată cu gradul de siguranță a instalațiilor de alimentare din sistemul energetic. Totodată, ministerul nostru va studia posibilitatea ca pe calea tarifelor pentru energia electrică și termică să se realizeze o creștere a eficienței economice, o sporire a cointeresării consumatorilor pentru folosirea cît mai rațională a acestor forme de energie.

Am ridicat aceste cîteva aspecte pentru a sublinia că problema gospodăririi raționale și economisirii resurselor energetice ale țării se cere solucionată, în toate ramurile și întreprinderile, în deplină concordanță cu interesele economiei noastre naționale în plină ascensiune. Ea trebuie să facă obiectul unor studii și analize ample și, pe această bază, să se ia măsuri în vederea reducerii sistematice a consumurilor specifice și introducerii în circuitul economic a resurselor de energie nefolosite. În această acțiune, este nevoie de multă inițiativă și de o mare receptivitate atît la producătorii de energie, cît și la toți consumatorii față de progresele științei și tehnicii contemporane, care trebuie să fie bine cunoscute și fructificate. Folosirea gospodărească a combustibilului și energiei influențează deosebit de favorabil eficiența activității economice și ea trebuie privită pretutindeni cu întreaga răspundere.

SPIRIT GOSPODĂRESC

CONTINUITATEA FORMELOR DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Prof. dr. docent Iosif GABREA

La formarea multilaterală a omului contemporan, procesul instructiv-educativ desfășurat în cadrul învățămîntului are în zilele noastre un rol hotărîtor. În primul rînd, pentru că în țara noastră învățămîntul de bază cuprinde pe toți copiii de vîrsta școlarității obligatorii ; în al doilea rînd, pentru că acest învățămînt se continuă cu cel mediu și superior, pe bază de aptitudini, cuprinzînd aproape a cincea parte din populație ; în sfîrșit, pentru că școala acționează asupra omului la vîrsta în care plasticitatea psihică a acestuia este maximă datorită realizării unui complex de influențe formative de durată, sub îndrumarea unui personal didactic anume pregătit, cu metode și mijloace de acțiune științifice și moderne etc. Considerînd, pe bună dreptate, că ridicarea nivelului învățămîntului de toate gradele are o importanță hotărîtoare pentru dezvoltarea întregii activități economice și sociale, conducerea de partid și de stat îi acordă o atenție deosebită. Îndemnînd la eforturi susținute și sistematice pentru ca aceasta să se ridice la nivelul exigențelor specifice momentului social actual, operei de desăvîrșire a construcției socialiste.

Învățămîntul din țara noastră se desfășoară potrivit dezvoltării fizico-psihice a copiilor și tinerilor, pe treptele sau gradele cunoscute : *învățămîntul de bază*, cocum pentru toți copiii cu dezvoltare normală ; *învățămîntul mediu*, diversificat pe bază de aptitudini (în licee de cultură generală și licee de specialitate — economice, agricole, pedagogice, artistice etc) ; *învățămîntul superior*, diversificat pe specialități de cea mai înaltă calificare. Nu este greu de observat că, în dezvoltarea sa, învățămîntul nostru își păstrează o *continuitate* oarecum organică între gradele lui succesive — corespunzătoare dezvoltării copil-adolescent — dar, în același timp, prezintă și o *influență reciprocă* între aceste grade succesive sau o *interacțiune*.

Ni se pare interesant deci să scoatem în evidență, în puține cuvinte, aceste coordonate ale învățămîntului — *continuitatea și interacțiunea* — trecute deseori cu vederea, deși amîndouă au o contribuție importantă la reușita procesului instructiv-educativ în totalitatea sa. Se știe că, în principiu, se urmărește o trecere lentă, firească între școala de bază, cea medie și cea superioară, atît în privința conținutului — planuri de învățămînt, programe și manuale — cît și a metodelor de instruire și de educație a copiilor și tinerilor. În practică adeseori se nesocotește însă această continuitate atît în ce privește conținutul cît și metodele de instrucție și educație. Cazurile cele mai frecvente se petrec în trecerea de la clasa a IV-a la clasa a V-a (care corespunde cu trecerea de la studiul cu un profesor pe fiecare clasă, la clasa cu mai mulți profesori), dar și în trecerea de la clasa a VIII-a în liceu, dar mai ales din învățămîntul mediu la cel superior, trecere care este însoțită de cele mai multe ori și de o schimbare de mediu pentru studenți și întotdeauna de o schimbare de comportament (de la un regim de îndrumare aproape la fiecare pas, la un regim de muncă la latitudinea fiecărui tînăr). Lipsa continuității în învățămînt, atît în ce privește conținutul cît și metodele, ridică foarte multe probleme greu de soluționat, a căror urmare este de cele mai multe ori eșecul unor elevi sau al unor studenți. Iată de ce se impune o atenție deosebită din partea profesorilor, atît la trecerea elevilor de la o clasă la alta, dar mai ales de la un grad de învățămînt la cel superior lui.

Dar, după cum arătam mai înainte, între un grad de învățămînt și cel care îi urmează există și o influență reciprocă, o interacțiune care este mai vizibilă între învățămîntul mediu și cel superior. De exemplu, învățămîntul superior se resimte permanent de calitatea pregătirii tinerilor care vin din învățămîntul mediu, iar acesta, la rîndul său, de calitatea pregătirii profesorilor formați de către facultăți. Eșecul unor elevi în liceu este atribuit, de regulă, învățămîntului de bază, iar al unor studenți — învățămîntului liceal. Este adevărat că cerințele de cadre superioare ale societății noastre socialiste impun o *bază mai largă de selecție*, calitativ superioară. Dar problema selecționării viitorilor studenți nu poate fi rezolvată numai prin îmbunătățirea sistemului de admitere. Aceasta poate fi soluționată pe deplin prin ridicarea permanentă a nivelului studiului liceal, care va trebui să asigure un număr cît mai mare de absolvenți bine pregătiți, capabili să facă față cerințelor învățămîntului superior. Acest deziderat major își va găsi însă deplina împlinire în condițiile în care, la rîndul său, învățămîntul superior va da celui mediu profesori cu o cît mai temeinică pregătire științifică și pedagogică.

Desigur, este analizabil, în egală măsură, modul în care liceul și facultatea reușesc să-și îndeplinească îndatoririle reciproce în pregătirea tineretului. Și dintr-o parte și din cealaltă sînt posibile perfecționări, adaptări la condițiile sociale și științifice ale epocii noastre. Esențială ni se pare însă *urmărirea cu consecvență a unei legături organice, firești a pregătirii tinerilor pe fiecare treaptă a învățămîntului, găsirea acelor mijloace concrete de acțiune care să favorizeze împlinirea acestui deziderat.* În perioada actuală, cînd există vădite și justificate tendințe de modernizare a învățămîntului, socotim deosebit de elocvent exemplul unor cadre didactice universitare de diferite specialități, care predau lecții și în clasele superioare ale liceelor, pentru a cunoaște *posibilitățile reale* ale elevilor de a-și însuși fără dificultăți elementele moderne ale disciplinei respective și pentru a orienta în acest fel mai temeinic studiul în facultate (al viitorilor profesori, mai ales). La fel de interesante ni se par studiile întreprinse pentru *constatarea gradului de accesibilitate* al fiecărei discipline în funcție de posibilitățile de asimilare ale tinerilor pe diferite trepte ale învățămîntului, potrivit cu dezvoltarea lor psiho-fizică. După cum socotim întemeiate și părerile acelor cadre didactice și specialiști care preconizează perfecționarea sistemului de practică pedagogică, menit să asigure viitorului profesor pregătirea necesară desfășurării competente a procesului instructiv-educativ în instituțiile școlare de toate gradele. În treacăt fie spus, ruperea practicii pedagogice de sistemul teoretic complex al formării viitorului profesor și plasarea acesteia în afara învățămîntului superior și trimiterea tinerilor profesori într-un centru metodic regional pentru a-și încheia pregătirea pedagogică practică — după cum se preconizează în „Studiul privind dezvoltarea învățămîntului superior" — ni se pare a fi în contradicție cu principiul fundamental al legăturii teoriei cu practica în procesul de formare a unui specialist, în cazul menționat al profesorului. Mai firească am socoti perfecționarea practicii pedagogice a studenților, viitori profesori, pe calea legării mai strînse a acesteia cu pregătirea lor științifică, inițierea unor forme mai eficiente de îndrumare metodică a acestora (în școli de aplicație, seminarii pedagogice universitare etc), sub conducerea unor cadre didactice recunoscute prin experiența și măiestria lor profesională.

Partidul și statul nostru au creat învățămîntului condițiile necesare pentru îndeplinirea înaltei sale meniri în pregătirea tineretului. O va îndeplini folosind cu pricepere condițiile materiale și morale create, devenind mai *receptiv* la progresul științei și tehnicii contemporane, beneficiind mai intens de competența cadrelor didactice și a specialiștilor cu vastă experiență și cultură, ale căror capacități și eforturi se cuvin îndreptate cu precădere spre formarea superioară a tinerelor generații.

puncte de vedere

În atelierul de sculptură al Liceului de arte plastice din București (Foto : R. Costin)

Cenaclul tinerilor artiști plastici în două ipostaze

Imaginar, dar realizabil

Cenaclul tineretului al Uniunii Artiștilor Plastici a devenit de mult un loc obișnuit și plăcut de întîlnire a plasticienilor. Ba chiar o tradiție, judecînd după animația care cuprinde sălile frumosului imobil de pe Calea Victoriei din două în două săptămîni. Să fim drepți însă și să spunem lucrurilor pe nume. Această excelentă sală de expoziție din incinta sediului, amenajată intim, în care lucrările bine puse în valoare provoacă discuțiile aprinse, contradictorii, la care asistăm, totdeauna, într-un ton de cultură și urbanitate, are meritul ei. Să ne gîndim ce-ar fi însemnat pentru conținutul viu al dezbaterilor o sală glacială ca de cinematograf sau ședințe în care „prezidiul" vădit jenat solicită zadarnic o opinie. Aci specialiștii sînt în sensul propriu la ei acasă, iar ceea ce stimulează controversele pe marginea tablourilor expuse și alimentează opiniile cele mai diverse este prezența unor artiști maturi, consacrați, a criticilor de artă care urmăresc cu interes creația confraților mai tineri, ajutîndu-i. Expozanții, după cum arată și titulatura cenaclului, sînt tineri, nici unul încă membru al Uniunii, dar desigur această formulă le asigură o participare continuă și regulată la viața ei. Cum remarca cineva, cenaclul, dintr-o formulă oarecare și neinteresantă de „activitate obștească" a devenit un centru de greutate a climatului artistic. „De ce ?" am întrebat interlocutorul. „Pentru că aici se realizează o primă confruntare a creației artiștilor, a ideilor lor și a programelor lor estetice. Poți fi sau nu de acord cu ele, dar fără discutarea lor sinceră și pasionată adevărurile artistice nu vor reieși cu pregnanță. Cenaclul este de fapt o armă excelentă împotriva mediocrității și a rutinei în gîndire și creație. Aici nu numai artiștii se confruntă, dar și critica. Prezența a numeroși critici de artă și controversele lor imprimă cenaclului o vitalitate și utilitate pe care nu mai trebuie s-o subliniem. De altfel, înseși lucrările expuse constituie o platformă de pe care îndrăzneala în gîndire și opinie pornește cu multă ușurință"...

...Cum credem că ați constatat, din păcate, titlul acestui capitol spune adevărul. Un asemenea cenaclu nu există. Am fost martori în schimb la un cenaclu...

real, dar inexistent

Cum prima ședință a cenaclului din anul acesta relua o idee care mult timp fusese abandonată, curiozitatea noastră era firească. Sala de proiecții și conferințe a Uniunii, transformată adhoc în expoziție, mărturisea însă improvizația. Lucrările, ascunse vederii de scaunele participanților, treceau treptat în „umbră". În aceste condiții atmosfera oarecum festivă se diminua căpătînd culoarea unei ședințe oarecare. Desigur „factorii externi" ar fi cîntărit mai puțin în balanța unei realizări perfecte, dacă lucrările ar fi fost alese după un anumit criteriu, determinat de o concepție clară a ceea ce ar trebui și ar putea însemna un cenaclu de creație. Cum criteriul acesta părea să fie „cine răspunde primul la invitație", în mod obiectiv lucrările se neutralizau fie prin diversitatea lor, prea mare pentru a putea fi aprofundată, fie prin o panotare inexactă (lucrările unui participant erau așezate în locuri diferite, amestecate printre pînze străine). Chiar numărul excesiv de mare al expozanților era un motiv suficient pentru ca discuția firavă care a urmat să nu fie decît aparent la obiect, diluîndu-se în supoziții și divagații adiacente. În ciuda unei asistențe destul de numeroase (în majoritate studenți ai institutelor de artă plastică) absențele acestui cenaclu frapau. Lipseau artiștii mai experimentați, lipseau profesorii celor care expuneau, lipseau criticii de artă. Și atunci ? Nu mai e de mirare că invitațiile la dezbaterea ale celor care conduceau cenaclul rămîneau fără ecou. Chiar dacă pînă la urmă cîțiva dintre cei mai prezenți au dat curs acestor rugăminți, nivelul discuțiilor era plafonat de necunoașterea autorilor și a lucrărilor. Nimeni desigur nu se aștepta la dizertații de filozofie a artei (deși în principiu acest lucru nu este exclus) dar de aici și pînă la „tovarășul pictor are culoare dar n-are compoziție" este o distanță destul de lungă, să recunoaștem.

Să aducem relatărilor noastre cîteva amendamente. Să subliniem în primul rînd importanța acestei forme de confruntare artistică deschisă a unor păreri multiple și diferite. Dar este suficient atît ?

Să subliniem în al doilea rînd intenția noii conduceri a cenaclului de a-i asigura continuitatea. Dar este suficient atît ? Iată de ce ne-am adresat unor participanți cu întrebarea : cum vedeți cenaclul ca organism viu și dinamic ?

Ne răspund pictorii : Ion Sălișteanu, Marin Gherasim, Paul Neagu.

Ion Sălișteanu : „Pornind în primul rînd de la lucrări. Dacă în ediția lui precedentă cenaclul a însemnat o tatonare de nume, o încercare de inventariere — termenul este aproximativ — a preocupărilor existente (și din acest punct de vedere el a însemnat mult), în forma actuală cred că el ar trebui să prilejuiască discuții la obiect, analitice. Spre deosebire de expozițiile publice, cenaclul are menirea, și de ce nu obligația, de a confrunta experimentul de atelier cu opinii competente, stimulînd varietatea soluțiilor, de a încuraja — atunci cînd se observă — afinitatea unui grup de artiști pentru o anume modalitate. Un astfel de cenaclu, am convingerea, trebuie să fie bine pregătit, alegerea participanților avînd darul să provoace discuțiile, să propună un punct de vedere autentic, să dea naștere la polemică".

Marin Gherasim : „Ceea ce lipsește este spiritul de cenaclu, acel spirit care-l poate transforma într-o școală a gîndirii și nu o sursă de prefabricate plastice. Terminologia impresionistă uzitată în discuții este caducă și produce confuzii. Poți vorbi despre suprarealism, de exemplu, fără să-i cunoști esența ? Iată de ce lucrările cenaclului ar trebui conduse de oameni care prin formația lor culturală, intelectuală, să devină adevărați „mentori". Exemplul lui Lovinescu sau Călinescu în literatură este plin de învățăminte. Cît privește exponatele, ne propunem să înlocuim alegerea neutră dintr-o listă existentă, dar în fond abstractă, prin vizite în ateliere și invitații concrete și selecționate".

Paul Neagu : „Formula de desfășurare este precară. Un loc de dezbatere teoretică, estetică, sau o „rampă" de lansare a unor nume ? Poate și una și alta. Nu văd de ce aici n-ar putea expune și artiști consacrați, cu preocupări de înnoire a limbajului plastic alături de artiștii tineri sau foarte tineri care se aliază acestor preocupări și între care există afinități. N-ar fi confruntarea în acest caz mai fertilă, mai abundentă în sugestii ? Și în orice caz prezența unor artiști tineri din alte centre ale țării este absolut necesară. Cred că s-ar putea organiza o întîlnire cu grupul de artiști din Timișoara preocupați de noile cuceriri în domeniul spațiului și al luminii. E numai o propunere, dar aceasta și altele care mai pot fi găsite, ar transforma cenaclul dintr-unul imaginar într-unul real, existent și viabil".

Rolul unui asemenea cenaclu este de a contribui la cristalizarea gîndirii creatoare a tinerilor artiști, la clarificarea concepțiilor lor estetice, a ideilor lor despre artă și relațiile ei cu realitatea contemporană. După cum ne-au spus mulți participanți, cenaclul poate avea în această direcție o contribuție hotărîtoare, reprezentînd pentru artistul tînăr nu numai o posibilitate de confruntare dar și o tribună de la care opinia profesională, de specialitate, îl poate înrîuri favorabil.

Iată de ce, sprijinul moral și material al conducerii Uniunii de creație ar trebui să vină cu mai multă consistență în întîmpinarea acestei inițiative, pentru a transforma întîlnirile celor mai tineri pictori, sculptori, graficieni într-un veritabil laborator de creație.

Iulian MEREUȚA

cinema

- **Capcana :** PATRIA — 9 ; 11,30 ; 14 ; 16,30 ; 19 ; 21,15, FESTIVAL — 8,30 ; 11 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 21.
- **De trei ori București :** SALA PALATULUI (seria de bilete 2235 — ora 17,30 și seria 2236 — ora 20,30), REPUBLICA (completare Pași spre Brâncuși) — 9,30 ; 11,45 ; 14 ; 16,30 ; 18,45 ; 21.
- **Căutați idolul :** LUCEAFĂRUL — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16,15 ; 18,30 ; 20,45, BUCUREȘTI — 9 ; 11 ; 13 ; 15 ; 17 ; 19 ; 21.
- **Un bărbat și o femeie :** CAPITOL — 9,15 ; 11,30 ; 13,45 ; 16 ; 18,30 ; 21.
- **Incercuirea :** VICTORIA (completare în intîmpinarea viitorului) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 20,45.
- **O sută unu dalmațieni :** UNION — 14,30 ; 16,30 ; 18,30 ; 20,30, AURORA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30 (la ambele completarea Năică și veverița).
- **Dragostea unei blonde :** LUMINA (completare Echipa) — 9,15—16,30 în continuare ; 18,45 ; 20,45, MOȘILOR (completare Opt minute de vis) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
- **Program pentru copii :** DOINA — 9 ; 10.
- **Cînd tu nu ești :** DOINA — 11,30 ; 13,45 ; 16 ; 18,15 ; 20.30.
- **Vulcanul interzis — Gâteala capului — Atenție — Trezirea :** TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.
- **Billy mîncinosul :** CENTRAL (completare Pași spre Brâncuși) — 9 ; 11 ; 13,15 ; 15,45 ; 18,15 ; 20,45.
- **Femeia zilei :** CINEMATECA — 10 ; 12,30.
- **Escroc fără voie :** GIULEȘTI (completare în căutarea timpului pierdut) — 15,30 ; 18 ; 20,30, VOLGA (completare Invitație) — 10 ; 12 ; 14 ; 16,15 ; 18,30 ; 20,45, MIORIȚA — 9,30 ; 11,45 ; 14 ; 16,15 ; 18,30 ; 20,45.
- **Război și pace** (seriile I și II) : FEROVIAR — 9,30 ; 14 ; 18,30, EXCELSIOR — 9,30 ; 14 ; 18,30.
- **Martin soldat :** INFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE (completare File din istoria sportului românesc) — 10,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
- **Contele Bobby, spaima vestului sălbatic :** DACIA (completare Viața începe la 40 de ani) — 8—14,15 în continuare ; 16,30 ; 18,45 ; 21.
- **Zosia :** BUZEȘTI (completare Doi) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
- **Regina zăpezii :** CRÎNGAȘI (completare Cei doi ursuleți) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
- **Spartacus** (ambele serii) : GRIVIȚA — 9 ; 12,30 ; 16 ; 20.
- **Jocuri neschimbate :** BUCEGI (completare În întîmpinarea viitorului) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
- **Un năbab maghiar :** GLORIA (completare Exercițiu și aplicații militare) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30, MODERN (completare Republica la 20 de ani) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 20,45.
- **Marele restaurant :** UNIREA (completare Orizont științific nr. 11/1967) — 16 ; 18,15 ; 20,30.
- **Servus, Vera :** TOMIS (completare Sănătatea mintală a copilului) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30, FLAMURA — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,30.
- **Un taxi pentru Tobruk :** FLACĂRA (completare Mihail Kogălniceanu) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
- **Zece negri mititei :** VITAN (completare Întîlnire) — 15,30 ; 18 ; 20,30.
- **Lordul din Alexanderplatz :** POPULAR — 15.30 ; 18 ; 20,30.
- **Corigența domnului profesor :** ARTA (completare Dacă treci rîul Selenei) — 9,30 ; 11,30 ; 13,30 ; 15,30 ; 18,15 ; 20,30, MELODIA (completare București, oraș al muzicii) — 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,30 ; 20,45.
- **Fantomas contra Scotland Yard :** MUNCA (completare Mai bine să prevenim. Profilaxia TBC) — 14 ; 16,15 ; 18,15 ; 20,30.
- **Tudor** (ambele serii) : FERENTARI — 15.30 ; 19.

WILHELM GEORG BERGER :

Muzica simfonică barocă-clasică

Lucrarea muzicologică a lui Wilhelm Georg Berger — „Muzica simfonică barocă-clasică" este într-un fel o continuare a primei sale cărți apărută în Editura muzicală a Uniunii Compozitorilor, dedicată muzicii de cameră universale și românești. În ambele cazuri autorul le denumește simple „ghiduri" pentru iubitorii muzicii. Dar oricine le va analiza își va putea da seama că în afară de faptul că ele constituie admirabile călăuze, de ample proporții, în lumea artei sonore, dipticul reprezintă în același timp și două studii de sinteză, asemănătoare unor teoreme de geometrie, cu ipotezele, demonstrațiile și concluziile respective. Autorul este perfect conștient de faptul că documentarea cu partitura, trimiterea la discul muzical însuși trebuie să fie elementul primordial al scrierii muzicologice. Pentru că ori cît de interesante și atrăgătoare ar fi datele biografice, ori cît de bogate izvoarele bibliografice, ceea ce determină în adevăratul sens al cuvîntului locul unui compozitor într-o cultură muzicală națională sau universală rămîne întîi de toate și în ultima instanță muzica sa.

Din capul locului ținem să precizăm însă, că stilul lui Wilhelm Georg Berger are marele merit de a fi accesibil și acelora care nu posedă o mare pregătire profesională. Un capitol realizat cu o serioasă documentare poate fi considerat chiar cel cu care se începe cuprinzătoarea carte — „Preliminarii". Aici muzicologul izbutește să ne prezinte felul cum se dezvoltă muzica instrumentală propriu-zisă, analizînd cu multă subtilitate adevăratele ei surse. Pe de o parte el ne indică procesul marii simbioze vocal-instrumentale, pe de altă parte diviziunea muzicii în genurile vocale și instrumentale, autonomizate, cristalizate ca atare la începutul secolului al 17-lea și totuși aflate într-o permanentă interfluență și colaborare. Dar ceea ce este mai important: această perioadă relevă cu claritate poziția centrală a melodiei și funcțiunea ei primordială, ce a generat dezvoltarea conceptului melodic propriu-zis și marea practică a armoniei și polifoniei. În continuare, apariția noțiunii de „Simfonie" cît și a celorlalte ca „Praeambulum", „Intonazione", „Ricercare", „Fantasia", „Toccatta, „Canzone", „Capriccia", „Ballata", „Madrigal", „Rondeau", „Uvertura" etc., ne sînt explicate succint, totul fiind bazat pe o vastă cercetare a materialelor de specialitate.

Cu o remarcabilă claritate, atît în ceea ce privește amănuntul cît și sub raportul privirii de ansamblu, ne sînt înfățișate apoi marile perioade ale istoriei muzicii : aceea a barocului, a clasicismului și a romantismului în prima sa fază. Referitor la barocul muzical italian se cuvine a evidenția analizele operelor lui Arcangelo Corelli și Antonio Vivaldi, iar din tratarea barocului francez cităm în mod deosebit tălmăcirea lucrărilor lui Jean Marie Leclair și Jean Philippe Rameau — cel care anunță și sfîrșitul acestei epoci, ca și fii lui Bach. În cele din urmă se scot în relief — cum era și firesc — marii exponenți ai barocului german, culminînd cu Iohann Sebastian Bach. (Sînt prezente și alte aspecte ale barocului muzical din diferite țări). Nu mai puțin convingător ne sînt redate operele clasicilor în frunte cu Haydn și Mozart ca și celebra școală de la Mannheim, care a contribuit la profilarea și adîncirea unor principii de o deosebită importanță pentru creația simfonică și pentru muzica instrumentală în general.

Opera lui Beethoven trebuie înțeleasă, cu precădere, ca aparținînd tipului de compozitor gînditor. Deoarece muzicianul se simțea atras spre cugetarea filosofică, sub imensa și impunătoarea influență exercitată de gîndirea înnoitoare a timpului său. De altfel întreaga sa concepție arată că arta era pentru el un lucru grav, cu menirea de a exprima idei, prin intermediul imaginii și desfășurării sonore.

În secțiunile de încheiere sînt analizate cauzele care au determinat criza clasicismului, ca apoi să se acorde importanța cuvenită lui Schumann și Schubert, cei care rămîn în egală măsură ultimii în rîndurile clasicilor și primii în rîndurile romanticilor.

Și astfel se termină acest amplu și valoros studiu, rod al ostenelii multor ani.

Doru POPOVICI

Cartea muzicală

Stilul personalității

(Urmare din pag. 1)

muncii : ordinea sau dezordinea în acțiuni ; năzuința de a da lucrului săvîrșit un caracter rotunjit, finit, sau de a-l lăsa în stare rudimentară, nelsprăvit ; participarea sufletească la lucru, rîvna dimpotrivă, lipsa de interes, neglijența în ceea ce săvîrșește; dragostea cu care întovărășește activitatea de muncă, satisfacția etică și bucuria estetică în fața lucrului sau operei înfăptuite — sau, dimpotrivă, lipsa de entuziasm, de aderență între omul care lucrează și lucrul pe cale de a fi realizat. Asistăm aci la o adevărată despărțire a apelor, stabilind diferențele mari dintre oameni, și rînduindu-i fie printre muncitorii-artiști, fie printre cîrpacii care lucrează de mîntuială (definiți în toate limbile cu denumiri de dispreț). **Strümper**, în limba germană; **bousilleur**, în franceză ; **bungler**, în englezește — ceea ce arată, din nefericire, frecvența acestor oameni inutili, care se află în treabă).

Școlarul va pune, de pildă, pecetea stilului său personal de a fi și de a se comporta în tot ceea ce face: în curățenia îmbrăcămintei, în grija cu care-și păstrează caietele sau își orînduiește cărțile în pupitru, în punctualitatea prezentării la școală, în ordinea și disciplina de gîndire deprinse de profesor, care-l ajută să rezolve o problemă, sau să învețe, corect și temeinic, o lecție. Una dintre personalitățile culturale dominante ale vieții noastre trecute, Alice Voinescu, ne arăta cîndva înrîurirea pe care a avut-o asupra gîndirii sale filozofice obligația deprinsă în școala primară de a trage cu exactitate a-nume linii pe caiete, pentru stabilirea de clasificații exacte.

În activitatea muncitorului, unitatea dintre stilul general al personalității și natura lucrului îndeplinit se afirmă și mai vădit : cum ar putea lucra, de pildă, un strungar sau un muncitor săvîrșind un lucru de mare finețe, exactitate și, în același timp, de finisare, care dau lucrului său frustil de viață ordonat și o disciplină de gîndire și comportare, iubind în același timp ordinea, curățenia și punctualitatea, numai un atare muncitor va putea săvîrși o muncă de mare precizie și calificare.

Stilul personalității se **răsfrînge** deopotrivă și în activitățile intelectuale, în opere. Un om este același, deopotrivă în viața individuală sau de familie, fie că va conduce o instituție, sau că va organiza într-o simetrie abstractă substanța unei lucrări filozofice. Ne amintim, în această privință, exemplul unui cărturar român, om de vastă cultură și întinsă informație, ale cărui cărți erau scrise dezordonat, fragmentar, cu reveniri, împreciziuni și fără progresie logică

— Cum îi sînt cărțile, așa este și activitatea lui administrativă, fără continuitate și spirit de organizare, șovăielnică! — se spunea adesea despre el în instituția pe care o conducea.

Lucrul, opera înfăptuită sînt, așadar, expresiile directe ale stilului propriu al unei personalități, aceasta din urmă fiind înțeleasă în întregul ei. Raportul dintre om și operă nu este însă simplu, univoc, de geneză, mergînd, cu alte cuvinte, de la om la lucrul înfăptuit. **Fapta, odată săvîrșită, are răsfrîngere asupra omului ; lucrul, odată creat, adîncește și mai mult stilul personalității, definindu-l. Lucrînd, omul se desăvîrșește, își definește și mai conturat stilul personal : sîntem nu numai autorii** museței unei opere de artă, dacă viața lui nu ar purta pecetea unei mari discipline interioare ? În adevăr, un atare lucrător va trebui să-și iubească activitatea și lucrul, să participe sufletește la înfăptuirea lui; un atare lucrător va trebui să aibă disciplina interioară a ordinii și simetriei, simț estetic, gust și chiar fantezie.

Între viața de toate zilele și stilul personalității unui muncitor și activitatea lui profesională se află așadar o legătură intimă, condiționată multiplu, atît pe plan familial și social, cît și profesional. Numai un muncitor care și-a format în cursul școlii și activității profesionale un **operelor și lucrului nostru, dar, într-o largă măsură, și rezultatul operelor noastre, care contribuie la formarea treptată a personalității proprii.**

Pe acest fapt esențial se sprijină deopotrivă pedagogia activă, a educației prin faptă — ca și a unei metode de însemnătate hotărîtoare în psihiatrie: **ergoterapia** tulburările mentale se pot, dacă nu vindeca definitiv, în orice caz ameliora pînă la o socializare satisfăcătoare a bolnavilor, prin muncă.

Noțiunea de **stil** al personalității, semnificînd o **structură psiho-socială**, nu trebuie însă înțeleasă în sens absolut, ca o închegare geometrică sau mecanică, fără fisuri, a ființei umane, și ca o realitate invariabilă, refractară evoluției. Personalitatea trebuie să fie înțeleasă în multiplicitatea ei de aptitudini și orientări, în contradicțiile și, adesea, falile sale interioare. „Spiritul de finețe" pascalian va conduce și în această privință la o înțelegere a unității reprezentată de stilul personal, mai cu deosebire la marii artiști.

Se va observa, astfel, că la o seamă de personalități creatoare — exemplele lui Modigliani sau Van Gogh, în care intervin uneori și elemente morbide — există o divergență și chiar contradicție între dezordinea vieții cotidiene, rigoarea artistică și disciplina mentală, care au condus la opere artistice de mare putere expresivă. Atari fapte nu contrazic adevărul reprezentat prin noțiunea de stil al personalității, ci dovedesc numai complexitatea sufletului uman și caracterul excepțional al geniilor artistice, care nu ascultă de normele și principiile de organizare psihologică a oamenilor obișnuiți. Fără să întărească regula — așa cum se obișnuiește, greșit, a se spune — atari cazuri excepționale nu știrbesc adevărul psihologic, cu validitate generală, al noțiunii de stil al personalității.

Dar acest concept, de stil al personalității, comportă o înțelegere complimentară, de interes teoretic și practic esențial, în legătură cu evoluția lui, în timp. Într-un viitor articol, consacrat **Dinamicii personalității**, vom desprinde cîteva din aspectele individuale și sociale ale acestui **fapt**.

teatre

- **Filarmonica de stat „G. Enescu"** (la sala mică a Palatului) : **Concert de muzică de cameră** — 20.
- **Opera română : Carmen** — 19,30.
- **Teatrul de stat de operetă : Contesa Maritza** — 19,30.
- **Teatrul Național „I. L. Caragiale"** (sala Comedia) : **Oameni și șoareci** — 19,30, (sala Studio) : **Castiliana** — 19,30.
- **Teatrul de comedie : Sfîntul** — 20.
- **Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra"** (sala din Bd. Schitu Măgureanu nr. 1) : **Livada cu vișini** — 20, (sala din str. Al. Sahia nr. 76 A) : **Comedie pe întuneric** — 20.
- **Teatrul „C. I. Nottara"** (sala Magheru) : **Lovitura** — 19,30, (sala Studio) : **Viziuni flamande** — 20.
- **Teatrul Mic : Tango**— 20.
- **Teatrul evreiesc de stat : Toate pînzele sus** — 18.
- **Teatrul satiric-muzical „C. Tănase"** (sala Savoy) : **Scandal la Boema** — 19,30, (sala Victoria) : **Music-Hall** — 19,30.

tv

- 17,30 — Curs de limba engleză.
- 17,58 — Sumarul zilei.
- 18,00 — Telecronica economică : Cazul celor 1200.
- 18,30 — Pentru copii. Ala-Bala. Cine îndrăznește ?
- 19,00 — Alma-Mater — emisiune pentru studenți.
- 19,30 — Telejurnalul de seară.
- 19,50 — Buletinul meteorologic. Publicitate.
- 20,00 — Interpretul preferat : pianistul Dan Grigore.
- 20,15 — Transfocator.
- 21,00 — Avanpremieră.
- 21,15 — Telecinemateca : „Elisabeth și Essex" film artistic cu Bette Davis, Olivia de Havilland și Errol Flynn.
- 23,05 — Telejurnalul de noapte.
- 23,15 — Închiderea emisiunii.

FELICITĂRI ADRESATE TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 50 DE ANI

Tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

Secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român

BUCUREȘTI

Cu prilejul celei de-a 50-a aniversări a zilei dumneavoastră de naștere vă felicităm în numele comuniștilor mexicani și vă dorim viață lungă spre binele cauzei păcii mondiale și a socialismului.

ARNOLDO MARTINEZ VERDUGO,
Prim-secretar al C. C.
al Partidului Comunist Mexican

★

Cu prilejul celei de-a 50-a aniversări a zilei de naștere, pe adresa tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, au sosit noi telegrame. În telegrama sa, Guvernul Danemarcei „prezintă felicitări cordiale și sincere", Willy Brandt, ministrul afacerilor externe al Republicii Federale a Germaniei, transmite „urările cele mai bune pentru o activitate plină de succes". După ce exprimă sincere felicitări, în telegrama semnată de șeful grupului parlamentar al Partidului Socialist din Austria, Bruno Pittermann, se spune : „Vă urez sănătate, fericire personală și mult succes în activitatea dumneavoastră de răspundere desfășurată spre binele poporului român. Mă folosesc de această ocazie, stimate domnule președinte, pentru a vă asigura de deosebita mea prețuire". Sincere felicitări, transmite și Eki Sone, Președintele Comisiei de politică externă a Partidului Socialist Democratic din Japonia.

Cronica zilei

Marți a plecat în Ceylon, Alexandru Boabă, ministrul petrolului, care la invitația ministrului ceylonez al industriei și pescuitului, Philip Gunnawardene, va face o vizită în această țară.

★

O delegație a Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție și Consiliului Superior al Agriculturii, condusă de Constantin Iftodi, vicepreședinte al Uniunii Naționale, a plecat marți seara la Praga pentru a participa la lucrările celui de-al VII-lea Congres al Cooperativelor Agricole Unite din R. S. Cehoslovacă, care va avea loc între 1 și 3 februarie.

★

Marți, 30 ianuarie, Vasile Gliga, adjunct al ministerului afacerilor externe, a primit în audiență pe ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Belgiei în Republica Socialistă România, Jan Adrianenssen, în legătură cu apropiata prezentare a scrisorilor sale de acreditare.

★

Marți dimineața, ambasadorul Finlandei la București, Björn-Olof-Georg-Alholm, a părăsit definitiv țara noastră.

★

Biroul Comitetului Național pentru Apărarea Păcii a dezbătut luni, într-o ședință de lucru, activitatea desfășurată de Comitet în anul 1967 și planul de muncă pe anul 1968.

Marți, Comitetul Național pentru Apărarea Păcii, împreună cu reprezentanți ai unor instituții culturale, au dezbătut acțiunile ce vor avea loc în legătură cu sărbătorirea în țara noastră a marilor aniversări culturale pe 1968, recomandate de Consiliul Mondial al Păcii.

Potrivit acestor recomandări, care prevăd sărbătorirea unor oameni de știință și cultură ale căror opere au contribuit la promovarea păcii, progresului, înțelegerii și prieteniei între popoare, s-a stabilit ca anul acesta să se organizeze în țara noastră aniversarea a 100 de ani de la nașterea lui William Dubois, scriitor și savant negru ; a lui Maxim Gorki, scriitor sovietic ; a lui Maiju Lassila, scriitor finlandez, și a lui dr. Lissandro de la Torre, publicist argentinian ; aniversarea a 150 de ani de la nașterea lui Karl Marx, om politic, filozof și sociolog german ; a lui Charles Gounod, compozitor francez ; comemorarea a 350 de ani de la moartea lui Hu Kyoon, scriitor și erudit coreean ; aniversarea a 450 de ani de la nașterea lui Jacopo Tintoretto, pictor italian ; aniversarea a 600 de ani de la nașterea lui Ibn Yamin, poet iranian.

(Agerpres)

VIAȚA INTERNAȚIONALĂ

R. P. BULGARIA:

Măsuri pentru îmbunătățirea deservirii populației

SOFIA 30. Corespondentul Agerpres Gh. Ieva transmite : La Sofia a fost dată publicității hotărîrea Consiliului de Miniștri al R. P. Bulgaria privind îmbunătățirea deservirii populației. Potrivit prevederilor acestei hotărîri, vor fi luate măsuri pentru rezolvarea problemei construcției de ateliere, centre de reparații și alte servicii destinate satisfacerii cerințelor populației. Serviciile comunale vor adopta măsurile necesare pentru lărgirea producției și îmbunătățirea calității produselor. Se va organiza folosirea mai deplină a rețelei existente în întreprinderi de deservire.

Hotărîrea prevede, de asemenea, elaborarea a două planuri de perspectivă — pînă în 1970 și pînă în 1975 — în vederea asigurării serviciilor necesare pentru populație în toate localitățile.

Se preconizează, de asemenea, elaborarea unui program pentru înființarea de noi întreprinderi de deservire a populației în cadrul unor întreprinderi industriale mai mari.

Plenara C. C. al P. C. din Cuba

HAVANA 30. — Corespondentul Agerpres Victor Stamate transmite : Ziarul „Granma" din 29 ianuarie a anunțat că în zilele de 24—26 ianuarie la Havana a avut loc Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist din Cuba. „Scopul principal al plenarei — subliniază ziarul — a fost examinarea, analizarea și adoptarea unor măsuri corespunzătoare față de un mic grup de elemente, conduse și inspirate de Anibal Escalante, care, timp de doi ani, au desfășurat în cadrul partidului o activitate antipartinică și antirevoluționară".

Plenara a hotărît să excludă din C.C. al partidului și din rîndul membrilor de partid pe Ramon Calcines, să excludă din C.C. al partidului pe Jose Matar și să trimită în fața Tribunalului Revoluționar pe Anibal Escalante și pe ceilalți membri ai grupului fracționist pentru a răspunde de delictele comise.

La plenară au fost discutate, de asemenea, probleme privind dezvoltarea economiei cubane, legăturile economice ale Cubei cu țările slab dezvoltate, situația internațională și mișcarea revoluționară.

Comitetul Central a ratificat hotărîrea Biroului Politic de a nu trimite o delegație la Consfătuirea de la Budapesta a unor partide comuniste și muncitorești. Plenara a adoptat, de asemenea, o declarație de sprijin și solidaritate cu R. P. D. Coreeană.

În cadrul Plenarei, Fidel Castro, prim-secretar al C.C. al P.C. Cuban, a prezentat un amplu raport.

Plenara C. C. al P. S. U. G.

BERLIN 30. Corespondentul Agerpres Șt. Deju transmite : La Berlin a avut loc luni cea de-a 4-a plenară a Comitetului Central al Partidului Socialist Unit din Germania, consacrată analizării unor probleme internaționale actuale. Luînd cuvîntul, Kurt Hager, membru al Biroului Politic al C.C. al P.S.U.G., a condamnat intensificarea tendințelor neonaziste în R. F. a Germaniei și a subliniat că Berlinul occidental constituie o unitate politică independentă, care nu trebuie să fie încorporată în R.F.G. Referindu-se la problema vietnameză, Kurt Hager a spus : „P.S.U.G., guvernul și poporul Republicii Democrate Germane cer cu hotărîre încetarea agresiunii S.U.A. în Vietnam și condamnă încercările Statelor Unite de a extinde războiul din Vietnam asupra Laosului și Cambodgiei.

La plenară s-a anunțat instituirea unei comisii, în frunte cu Walter Ulbricht, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G., însărcinate cu pregătirile în vederea aniversării a 20 de ani de la crearea Republicii Democrate Germane, în octombrie 1969.

Orașul renăscut de pe Volga

La 2 februarie 1943, în zona fabricii de tractoare din nordul Stalingradului, au bubuit ultimele salve de artilerie. După 143 de zile și tot atîtea nopți de canonadă, peste orașul de pe Volga, sau mai exact peste ruinele lui fumegînde, s-a lăsat o liniște adîncă. Cea mai mare și cea mai înverșunată încleștare de forțe a tuturor timpurilor se terminase cu victoria Armatei sovietice, o victorie care a marcat începutul cotiturii radicale în desfășurarea Marelui Război pentru Apărarea Patriei și a celui de-al doilea război mondial, în ansamblul său.

Au trecut de atunci 25 de ani. Cum arată astăzi orașul-erou de pe Volga ? Aidoma legendarei păsări „Phoenix", el a renăscut din ruine și cenușă, și-a înălțat din nou fabricile și uzinele, cartierele de locuințe, edificiile publice. În acea zi de 2 februarie 1943, zi de sfîrșit și totodată zi de început, Stalingradul era un imens cîmp de ruine, un oraș fără adrese. Foștii lui locuitori, reîntorși acasă, nu și-au mai găsit căminele și nici străzile. Războiul a distrus complet 42 de mii de case, adică 90 la sută din întreg fondul de locuințe al orașului, toate fabricile și uzinele, școlile, spitalele, magazinele, centralele electrice. Reconstrucția a început în zilele imediat următoare. Spre Volga s-au îndreptat atunci convoaie de trenuri și de autocamioane cu materiale de construcții, utilaje, alimente, mii de voluntari — constructori din întreaga țară. La numai 6 luni de la bătălie, uzina „Krasnîi Oktiabr" reintra în funcțiune. Alături de ea se află uzina de tractoare, cea mai importantă întreprindere industrială a orașului și cea mai mare uzină cu acest profil din Uniunea Sovietică. În zilele bătăliei Stalingradului, frontul a trecut direct pe teritoriul uzinei. Adeseori, un capăt al unei hale era în mîinile ostașilor sovietici, iar celălalt era ocupat de hitleriști. Povestind despre desfășurarea luptelor, apărătorii uzinei se exprimă astfel : „Am înaintat cu o fereastră", „am cucerit un strung". Refacerea uzinei a început în vara anului 1943, pentru ca, un an mai tîrziu, pe porțile ei să iasă primele tancuri. În prezent uzina dă țării anual 50 de mii de tractoare de 75 și 90 cai putere.

DE LA CORESPONDENTUL NOSTRU SILVIU PODINĂ

La limita nordică a orașului se află hidrocentrala „Voljski", cea mai puternică unitate din cascada energetică de pe Volga. Barajul ei, lung de aproape 5 kilometri, sala agregatelor, te impresionează prin proporțiile lor : puterea instalată a hidrocentralei este de 2,5 milioane kilowați, iar producția anuală de energie de 11 miliarde kilowați-oră. Hidrocentrala a intrat în funcțiune, cu întreaga capacitate, în septembrie 1961 și, după cum ne informează directorul ei, ing. Mihail Ivanov, a produs pînă acum 78 de miliarde kilowați-oră de energie, la un preț de cost de o jumătate de copeică pentru zece kilowați. După patru ani, în 1965, au fost amortizate în întregime investițiile pentru construcția ei.

Industria actuală a Volgogradului numără peste 150 de întreprinderi, printre care o mare fabrică de aluminiu, o rafinărie care folosește ca materie primă petrolul extras în regiunea Volgăi, întreprinderi ale industriei chimice, fabrici de utilaj petrolifer, de prelucrare a lemnului și echipament medical, un mare șantier naval.

★

Despre bătălia Stalingradului îți vorbesc, aproape la fiecare pas, monumentele. Linia frontului este marcată în numeroase locuri de tancuri, înălțate pe postamente.

Cel mai impresionant monument al orașului este complexul memorial de pe colina lui Mamai, realizat de un colectiv de artiști în frunte cu sculptorul Evgheni Vucetici. Colina a fost teatrul unor lupte înverșunate. După război, pe fiecare metru pătrat au fost găsite peste 1200 de bucăți de metal. Complexul de monumente se dezvăluie privirii treptat. Pe prima terasă ne întîmpină statuia unui ostaș cu un automat într-o mînă și o grenadă în cealaltă. De o parte și de cealaltă a treptelor scării se înalță fragmente de ruine, contopite cu siluetele celor ce au trăit și luptat printre ele. Pe ziduri au fost gravate inscripții culese de pe ruinele orașului : „Dincolo de Volga nu există pămînt pentru noi", „Dintre toate motivele de justificare se va ține seama numai de unul — moartea". Mai departe te întîmpină cîteva grupuri statuare. În fața lor, pe un panou de beton, o inscripție sintetizează ideea artistică a ansamblului : „Un vînt de fier îi izbea în față, dar ei înaintau și o frică superstițioasă îl cuprindea pe dușman..." Vîrful colinei este dominat de principala sculptură a ansamblului, înaltă de 80 de metri, turnată în beton, simbolizînd patria mamă. Alături, a fost construit un panteon circular, cu pereții interiori placați în mozaic colorat, pe care sînt gravate numele a aproape zece mii de eroi.

★

Volgogradul de azi și de mîine ne-a fost prezentat de Ivan Koroliov, președintele sovietului orășenesc. Orașul cuprinde azi circa 6 milioane metri pătrați de suprafață locativă, la o populație de 770 de mii de locuitori. Anual, se construiesc zece mii de apartamente noi. Pentru rezolvarea problemei transportului în comun, se prevede construirea unei linii de tramvai de mare viteză, care în zona centrală a orașului își va continua traseul printr-un tunel subteran. Orașul este tăiat de mai multe viroage adînci și de valea Țariței, un afluent al Volgăi. Aceste viroage sînt astăzi umplute cu nisip pompat din Volga de instalații hidraulice puternice și transformate în parcuri. Dincolo de limita orașului, viroagele vor fi amenajate într-o salbă de lacuri. Valea Țariței se va transforma și ea într-un parc dendrologic, cu un lac în mijloc. În fiecare primăvară, Volga mușcă bucăți mari din mal. Pentru a împiedica acest fenomen se amenajează în continuare cheiul. Toate aceste lucrări de anvergură schimbă relieful orașului. În calea vînturilor se plantează în prezent o centură de pădure. Arșița verii e temperată și de zonele verzi și bazinele de apă ce se creează în oraș și în jurul lui. Pe malul stîng al Volgăi, se amenajează o zonă de odihnă, cu baze turistice, campinguri, tabere de pionieri, plajă. Pentru legătura cu această zonă, în partea centrală a orașului se va construi un pod peste Volga, suspendat pe cabluri de oțel, lung de un kilometru și jumătate, cu două nivele : unul pentru automobile, celălalt pentru pietoni. O serie de hoteluri, aflate în construcție sau prevăzute pentru anii viitori, vor da arhitecturii orașului accentele verticale de care duce lipsă în prezent. Un edificiu impunător va fi Casa Sovietelor care va avea 30 de etaje.

Cea de a 25-a aniversare a istoricei bătălii este marcată în orașul-erou de pe Volga prin numeroase manifestări. La cluburile întreprinderilor au loc întîlniri cu veterani ai apărării orașului. Grupuri numeroase de oameni, mai ales tineri, vizitează muzeul apărării orașului, pentru a privi relievele și documentele adunate aici cu grijă. Au loc adunări festive în întreprinderi și raioanele orașului. Cu prilejul celei de a 25-a aniversări a victoriei în bătălia de pe Volga, în oraș va avea loc o adunare solemnă. Volgogrădenii nu uită și nu vor uita niciodată sacrificiul sutelor de mii de eroi, care și-au vărsat sîngele în crîncena încleștare cu forțele negre ale fascismului, pentru libertatea patriei.

STIRI SPORTIVE

Campionatele internaționale de tenis de masă au continuat ieri în sala Floreasca din Capitală cu probele individuale. La dublu s-a ajuns în faza finalelor după o serie de meciuri presărate cu surprize. Astfel, una din finaliste este perechea română Carmen Crișan-Maria Corodi, care a eliminat în sferturile de finală cu 3—2 cuplul Hovestadt-Geisler (R.D.G.), iar în semifinale a învins tot cu 3—2 perechea engleză Wright-Heaps. A doua finalistă este perechea Simon-Bucholtz (R.F.G.), care a întrecut în semifinale cu 3—2 cuplul Alexandru-Mihalca.

La dublu bărbați, finala se va disputa între Eglitis-Gomozkov (U.R.S.S.) și Kim Ian San — Iun Rian Von (R.P.D. Coreeană).

Iată și primele rezultate la simplu: **masculin** — Giurgiucă (România)-Hides (Anglia) 3—0; Korpa (Iugoslavia)-Eglitis (U.R.S.S.) 3—0; Gomozkov (U.R.S.S.)-Vecko (Iugoslavia) 3—0; Alser (Suedia)-Freundorfer (R.F.G.) 3—0; Kim Cian Ho (R.P.D Coreeană)-Andersson (Suedia) 3—0; **feminin** : Alexandru (România)-Papp (Ungaria) 3—0; Hovestadt (R.D.G.)-Bucholtz (R.F.G.) 3—2.

★

Tragerea la sorți a meciurilor din cadrul „șaisprezecimilor" de finală ale „Cupei României" la fotbal (etapă în care intră și formațiile de categoria A), a stabilit următoarele întîlniri : Lemnarul Odorhei — Jiul Petroșeni ; Minerul Baia Mare — Universitatea Craiova ; Chimia Făgăraș — Steaua ; Crișul Oradea — Petrolul Ploiești ; Metalul București — Dinamo București ; Vagonul Arad — Steagul Roșu Brașov ; Victoria Tg. Jiu — Universitatea Cluj ; C.S.M. Sibiu — F. C. Argeșul Pitești ; Progresul Brăila — Dinamo Bacău ; Metalul Tîrgoviște — Progresul București ; Chimia Suceava — Farul Constanța ; Politehnica (fost C.S.M.S.) Iași — U T Arad ; TUG București — A.S.A. Tg. Mureș ; Dinamo Obor — Rapid București ; Ancora Galați — C.F.R. Timișoara, Marina Mangalia — Politehnica Timișoara.

Meciurile se vor disputa la 3 martie, primele echipe fiind gazde.

★

TEL AVIV 30 (Agerpres) — Echipa feminină de volei Dinamo București a debutat cu o victorie în „Cupa campionilor europeni". Voleibalistele române au învins cu scorul de 3—0 (16—14, 15—7, 15—6) echipa Hapoel Hamapil. Returul va avea loc la 8 februarie la București.

★

MÜNCHEN 30 (Agerpres). — În cadrul turneului pe care-l întreprinde în R. F. a Germaniei, reprezentativa de hochei pe gheață a României a jucat la Kaufbeuren cu formația locală E.S.V. Victoria a revenit hocheiștilor români cu scorul de 6—2 (2—0, 0—1, 4—1), prin golurile marcate de Ștefan (2), Calamar, Szabo I. Szabo II și Varga. Echipa E.S.V. Kaufbeuren a fost întărită cu patru jucători de la E V. Füssen. Partida a fost urmărită de 1 500 de spectatori.

LISTA DE CÎȘTIGURI C. E. C. ÎN AUTOTURISME — Trim. IV-1967

Nr. crt.	Numărul libretului
CÎTE UN AUTOTURISM FIAT 1800	
1	734—259—54
2	709—1—10641
3	709—208—657
4	743—1—17583
5	715—1—27128
6	706—149—10
7	732—1—3998
8	753—1—781
9	750—1—5808
10	764—206—1199
11	766—1—11837
CÎTE UN AUTOTURISM VOLGA	
12	740—18—164
13	716—209—469
CÎTE UN AUTOTURISM RENAULT 16	
14	743—1—16876
15	* 719—201—30
16	736—212—6268
17	762—201—7252
CÎTE UN AUTOTURISM WARSAWA	
18	702—1—5722
19	743—1—17246
20	715—1—26121
21	754—203—826
22	702—206—166
23	711—102—2275
24	741—1—1163
25	736—1—14115
26	764—1—1668
27	759—1—13181
28	734—103—2377
29	760—207—4018
30	766—1—3322
CÎTE UN AUTOTURISM SKODA 1000 M.B.	
31	746—1—1585
32	734—207—354
33	728—201—441
34	752—1—7836
35	709—1—13017
36	709—216—737
37	745—205—420
38	743—1—11756
39	742—208—27
40	721—210—37
41	715—1—20335
42	754—1—959
43	732—1—7620
44	716—1—10446
45	723—1—1778
46	* 719—217—446
47	* 717—171—535
48	704—516—30
49	750—1—5972
50	717—1—7413
51	710—1—4027
52	736—1—13486
53	748—1—1680
54	764—1—5569
55	760—202—5281
56	759—1—27653
57	759—1—45800
58	734—103—13642
59	760—1—325
60	760—206—6710
61	766—1—8862
62	762—201—5032
63	731—106—4021
64	761—205—10123
65	761—208—3932
CÎTE UN AUTOTURISM FIAT 850	
66	735—1—2382
67	703—522—213
68	702—1—7699
69	733—201—3957
70	732—202—1651
71	709—1—21751
72	724—104—7253
73	723—135—241
74	743—1—18963
75	760—204—80
76	715—1—6566
77	715—1—28421
78	732—204—501
79	711—102—2539
80	753—1—347
81	720—625—21
82	719—203—2362
83	757—1—177
84	730—201—519
85	706—201—935
86	749—1—737
87	710—204—476
88	736—212—1847
89	747—1—1507
90	737—110—66
91	759—1—13007
92	759—1—38725
93	764—202—1674
94	763—201—1841
95	760—1—16758
96	762—207—1866
97	762—1—5761
98	731—103—4176
99	731—111—2410
100	761—208—10997
101	735—1—6435
102	734—1—4945
103	702—1—11352
104	727—137—2146
105	709—1—6224
106	709—202—464
107	706—1—424
108	743—1—6208
109	743—209—432
110	701—203—1952
111	715—1—14146
112	718—1—1365
113	706—102—1656
114	716—1—5056
115	708—209—446
116	* 719—205—261
117	704—1—448
118	741—201—4539
119	718—409—28
120	714—1—727
121	756—1—1622
122	736—1—6846
123	736—212—6348
124	712—205—1027
125	760—201—4431
126	759—1—20533
127	759—1—42176
128	734—103—7813
129	738—103—4924
130	760—113—229
131	762—207—6353
132	762—1—10380
133	731—103—10151
134	761—205—3326
135	750—66—288
CÎTE UN AUTOTURISM DAUPHINE GORDINI	
136	746—1—1740
137	703—201—185
138	728—201—778
139	752—1—8203
140	709—1—13298
141	709—217—96
142	745—205—616
143	743—1—12012
144	755—202—293
145	754—201—80
146	713—1—20665
147	754—1—1405
148	732—1—7903
149	716—1—10635
150	723—209—198
151	* 719—207—266
152	717—171—729
153	704—523—330
154	750—1—6361
155	717—1—7727
156	710—201—55
157	736—1—13788
158	748—1—1926
159	764—1—5833
160	765—1—712
161	759—1—27999
162	759—1—45974
163	734—103—13840
164	760—1—1384
165	760—206—6915
166	766—1—9154
167	762—201—5314
168	731—106—4542
169	761—205—10341
170	727—235—1135
CÎTE UN AUTOTURISM TRABANT 601	
171	745—2—1628
172	724—422—20
173	711—203—857
174	741—1—4200
175	747—1—2833
176	760—206—4155
177	766—1—5737
178	762—210—4223
179	735—1—5926
180	734—1—4425
181	702—1—10842
182	727—137—1259
183	709—1—4763
184	709—201—285
185	721—4—156
186	743—1—5059
187	743—208—2003
188	701—203—1401
189	715—1—13053
190	718—1—352
191	706—102—768
192	716—1—3695
193	708—1—3193
194	701—271—75
195	701—201—959
196	741—201—3979
197	731—1—1188
198	712—621—18
199	756—1—990
200	736—1—5466
201	736—212—5805
202	712—205—299
203	760—201—3817
204	759—1—19292
205	759—1—41482
206	734—103—6531
207	738—103—3572
208	760—1—19184
209	762—207—5835
210	762—1—9719
211	731—103—9399
212	761—205—1186
213	761—208—13665
214	735—1—1981
215	703—423—37
216	702—1—7401
217	733—201—3657
218	752—202—1470
219	709—1—21577
220	724—104—7087
221	723—134—217
222	743—1—18824
223	726—902—32
224	715—1—6026
225	715—1—28257
226	732—204—287
227	711—102—2266
228	713—714—13
229	723—211—162
230	* 719—203—1970
231	722—201—260
232	730—201—70
233	706—201—747
234	749—1—349
235	710—204—190
236	736—212—1202
237	747—1—1189
238	764—208—2785
239	759—1—12440
240	759—1—38505
241	764—202—1394
242	763—201—1545
243	760—1—16511
244	762—207—1323
245	762—1—5328
246	731—103—3544
247	731—111—2061
248	761—208—10772

Deținătorilor care nu se prezintă cu libretele de economii ieșite cîștigătoare la sorți în termen de 30 zile de la data tragerii, la care li s-au atribuit cîștigurile în autoturisme, li se vor plăti cîștigurile în numerar (valoarea autoturismului mai puțin contribuția de 5 000 lei).

Reacții în lanț

(Urmare din pag. I)

fără a-și trăda prin nimic reacțiile nucleare. Nu se simte nici măcar forfota apei care trece, ca printr-o pîlnie, cu un debit de opt sute de metri cubi pe oră, ca o cascadă impresurînd zona activă, cu cele aproape cincizeci de casete cu uraniu ale sale.

Mă însoțește Marius Petrașcu, șeful laboratorului de reacții nucleare, autorul unei instalații de măsură cu germaniu. El mi-a arătat containerul, frigiderul în care ține germaniul șlefuit sub formă de pilule, de cuburi, mi-a descris dispozitivele de mare finețe, iar acum, la reactor, rostește comenzile atît de simple, aproape neverosimile, care declanșează reacțiile în lanț, goana neutronilor pe distanța de zbor. Îl privesc în ochi, în ochii lui candizi care reflectă mai degrabă o lume a copilăriei decît lumea forțelor diabolice pe care le stăpînește. Am coborît împreună cu el scările metalice, l-am urmat printre pereții de plumb și de parafină, în tranșeele care îi feresc pe cei ce lucrează de zona de radiații. De jos, reactorul pare o cazemată. Am privit pe creneluri, pe ambrazurile întunecoase spre acele guri de tun din care năvălesc, la o simplă rotire de buton, neutronii organizați în fascicule. Drumul lor prin văzduh nu lasă nici un fel de urme și numai aparatele perfecționate îi pot urmări.

— Majoritatea dispozitivelor sînt construite în atelierele noastre, mi se spune. Construim aparate, punem la punct metode noi de cercetare, pentru a realiza o îmbinare organică între evoluția teoretică și traducerea rezultatelor în practică, pe scară industrială.

Fizicienii sînt impresurați de dispozitive care seamănă cu aparatele de proiecție, de relee, de piese rotative în mișcare, de etaje de dispozitive mecanice și electronice. Mîinile pe butoane parcă ar țese la un război, parcă ar împleti covoare. Ei scot din sertare adevărate cărți de metal cu inscripții cuneiforme. Supraveghează cartelele perforate, tamburii cu niște fonografe, sutele de discuri ce se rotesc, segmenții ce se taie ca gaterele, lămpile și circuitele tranzistorizate care seamănă cu clasoarele. Neutronii parcurg distanța de zbor, dincolo de pereții de plumb. Pot fi văzuți pe ecran, ca firișoarele de nisip în piramidă, ca într-o clepsidră. Vedem spectrul de timp. Constelații. Un peisaj de iarnă. Analizorul cu 4 096 de canale captează particule invizibile care străbat distanța de zbor cu 2 200 de metri pe secundă. Aparatele pot colecta pînă la o sută de mii de evenimente. Fiecare fascicul de neutroni este înregistrat, clasat, tradus în cifre care se întrec într-un dans nebunesc pe ecranele colorate. Reactorul, despre care fizicienii vorbesc cu dragoste, destăinuindu-ne amănunte despre firea lui pătimașă, despre nestatornicia sa, despre produsele care îl otrăvesc, despre regimul de temperaturi, despre oglinda sa de cobalt, este o sursă de inspirație în cercetarea fundamentală și un izvor de izotopi pentru întreaga noastră industrie.

La sectorul de fizica și tehnica reactorilor, una din preocupările specifice ale colectivului este îmbinarea elementelor de fizică nucleară cu metodele de calcul matematic. În această direcție, atomiștii români au introdus, printre primii din lume, teoria jocurilor pentru optimizarea producerii de plutoniu în reactorii cu neutroni rapizi. În cadrul programului de dezvoltare a tehnicii nucleare, există preocuparea de a fi pusă la punct metodica pentru studiul îmbunătățirii și creșterii siguranței de funcționare a reactorilor care urmează să fie utilizați în centralele atomoelectrice în următorul cincinal. Cercetătorii institutului, pregătindu-se pentru o nouă etapă, pun la punct metode de exploatare a echipamentelor nucleare, ceea ce presupune o serie de cercetări preliminare, existența unor oameni pregătiți, aplicarea unor tehnici noi de control a producției nucleare și de cercetare. Toate acestea se fac utilizîndu-se vîrfurile conceptelor științifice necesare în rezolvarea unor asemenea probleme complexe, care fac apel la mai multe ramuri ale științelor.

— În vremea din urmă, arată Ion Purica, șeful sectorului fizica și tehnica reactoarelor, am avut unele succese în perfectarea cîtorva metode de măsurare a gradului de ardere a combustibilului nuclear într-un reactor. Metode pentru automatizarea și controlul funcționării reactorului. Un colectiv condus de Ion Iftode și Cornel Țapu a reușit să realizeze sisteme originale pentru pornirea automată a reactorilor.

— Pe de altă parte, vă preocupă desigur instruirea viitoarelor cadre.

— Negreșit. Sperăm să fim de ajutor învățămîntului de specialitate, prin punerea la punct a unor reactori mici.

— Facem o școală de reactoristică, ne dezvoltă această idee acad. Horia Hulubei. Ați văzut construcțiile de la intrare. Acolo vom instala un reactor subcritic, la care se va învăța manipularea. Sperăm să avem și un reactor mai mare. O să ne facem, instalații pentru studii de cercetare fundamentală. Abia așteaptă echipa de la vechiul ciclotron să treacă la o instalație modernă. La început am făcut totul cu mijloace proprii, în condiții foarte grele. Colectivele au lucrat cu tenacitate și entuziasm. Azi avem numeroase și excelente rezultate științifice fundamentale. Atomiștii noștri sînt invitați să lucreze în laboratoarele din străinătate, să conducă lucrări în S.U.A., în Franța, în R.F.G., în Elveția, la Dubna. La diferite congrese sînt numiți președinți de secții, sînt invitați ca referenți pe ansambluri în ramuri de știință. Au conferințe comandate. În ramura laserelor sîntem printre primii care am început cercetări și am obținut rezultate. Se prevăd aplicații importante în energetica nucleară. Ne pregătim pentru cincinalul viitor, pe toate fronturile...

Cele aproximativ trei mii de publicații, tipărite într-un singur deceniu sînt un bilanț extrem de favorabil pe care și-l face Institutul de fizică atomică, și ele reflectă sugestiv contribuția atomiștilor la intensificarea vieții economice a țării. După prima mare înfăptuire a institutului, instalația de preparare a acetilenei prin cracare electrică din metan, bazată pe metode originale, azi se vorbește despre catalizatorii rezultați în laboratoarele filialei din Cluj, catalizatori pentru acid sulfuric și pentru hidrogenare, despre noile stații-pilot, despre îmbogățirea tezaurului de cunoștințe științifice care fac gloria necontestată a unei țări. Ansamblul de rezultate, de descoperiri și invenții, de aplicații practice în cele mai variate domenii pretinde o poziție dominantă institutului de fizică atomică. Institut și uzină, I.F.A. își dezvoltă necontenit domeniile.

În laboratorul metode optice în fizica nucleară, întîlnim un întreg colectiv care s-a ocupat pînă nu de mult cu pături subțiri și pompaj optic, trecînd la fabricarea laserelor. Colectivul s-a lărgit de patru ori. S-au atacat toate problemele abordate pe plan mondial în domeniul laserelor cu gaz. În momentul de față, institutul de fizică atomică posedă o întreagă familie de lasere : laserul cu heliu-neon funcționînd în infraroșu, laserul cu heliu-neon funcționînd în vizibil, laserul cu bioxid de carbon, laserul cu argon-ionizat cu funcționare în impulsuri și laserul cu sticlă dopată cu neodim. Unul din aceste tipuri, laserul cu mediu activ heliu-neon, a fost dus cu perfecționarea pînă la ultimele consecințe. Prototipul construit în toamna anului trecut, portabil, poate funcționa la universități și în industrie.

Au apărut imediat și beneficiarii. Cei ce au nevoie de un asemenea aparat capabil să taie diverse metale, să execute ferestre dreptunghiulare pe țuburi de sticlă, să sudeze piese optice de cuarț fără a strica însușirile lor optice. În raza puternică textilele iau foc, cărămida se perforează ca de un burghiu invizibil, sticla arde cu flacără, se descompune în silicați, o tablă de fier se topește, o lamă de ras se evaporă, oxidul de magneziu a cărui temperatură de topire este de 2 800 de grade se topește și scoate o lumină orbitoare. Laserii cu gaz, heliu-neon, se pretează însă la măsurători de precizie, măsurători care nu pot fi realizate cu mijloace clasice. Unele vor pătrunde curînd în industrie, vor executa tăieturi de metale, vor șlefui lentile optice, vor face măsurători, vor transmite impulsuri și informații la distanță, vor intra în sălile de operații ale clinicilor luînd locul bisturiului.

Reacțiile în lanț de la Institutul de fizică Atomică din București se resimt nu numai în întreaga noastră țară. Ele au început să fie detectate în toate marile centre atomice din lume și sînt expresia ridicării pe o treaptă superioară a științei și tehnicii românești.

Conferința Partidului progresist al oamenilor muncii din Cipru

NICOSIA 30 (Agerpres). — În raportul prezentat la Conferința Partidului progresist al oamenilor muncii din Cipru (A.K.E.L.), desfășurată la Nicosia, Ezekias Papaioannu, secretarul general al partidului, a arătat că este necesar să se ajungă la o soluționare a problemei cipriote care să garanteze independența, suveranitatea, inviolabilitatea teritorială și deplina demilitarizare a statului, precum și drepturile ciprioților turci. Poporul cipriot, a arătat raportorul — greci și turci — trebuie să-și rezolve singuri problemele, fără amestec din afară. El s-a pronunțat pentru consolidarea relațiilor Ciprului cu țările socialiste și cu țările iubitoare de pace.

Participanții la conferință au adoptat o rezoluție în care condamnă cu hotărî

viața internațională

VIETNAMUL DE SUD

PUTERNICĂ OFENSIVĂ A PATRIOȚILOR

Agenția U.P.I. califică atacurile lansate de patrioți „cele mai puternice de la începutul războiului"

SAIGON 30 (Agerpres). — Acțiunile lansate de unitățile F.N.E. în cursul zilei de marți, pe întregul cuprins al celei de-a 2-a regiuni tactice, care reprezintă 50 la sută din teritoriul Vietnamului de Sud sînt calificate de agenția U.P.I. drept **„cele mai puternice de la începutul războiului"**. Unitățile F.N.E. — scrie agenția France Presse — au pus în derută apărarea trupelor americano-saigoneze, lansînd cu succes operațiuni asupra tuturor orașelor importante din zona platourilor înalte și din vecinătatea acesteia — Pleiku, Da Nang, Nha Trang, Ban Me Thuot, Kontum, Qui Nhon, Tan Canh, Hoi An. **Patrioții sud-vietnamezi au deschis un intens foc cu rachete, mortiere, grenade și, protejați de focul artileriei, au plasat explozive pe pistele mai multor baze americane pentru avioane și elicoptere.** Potrivit agenției U.P.I., **șase bombardiere au fost distruse și 37 avioane și elicoptere avariate pe pista bazei de la Da Nang. Numai la această importantă bază, pierderile americane se ridică, după date preliminare, la 15 milioane dolari. Alte 13 elicoptere au fost serios avariate la 4 kilometri de baza americană de la Pleiku.** La 460 kilometri nord-est de Saigon mai multe elicoptere ale primei divizii aeroportate americane au fost distruse în urma exploziei unor dispozitive plasate de patrioți. **Toate aparatele staționate la aeroportul de la Dong Ba Tinh, situat la 300 km nord-est de Saigon, au fost, de asemenea, distruse de forțe ale F.N.E.**

Marți seara, lupte înverșunate continuau în patru din localitățile atacate de patrioți — Qui Nhon, Hoi An, Nha Trang și Pleiku. La Nha Trang a fost ocupată de patrioți reședința generalului Chee, șeful statului major al contingentului sud-coreean. Situația trupelor americane și saigoneze rămîne incertă și la Kontum și Pleiku, unde regimentele agresorilor dau lupte grele, încercînd să preia controlul asupra orașului. Un purtător de cuvînt al comandantului S.U.A. a declarat că **„sediul cartierului general de la Saigon este pur și simplu asaltat de rapoartele privind situația grea a militarilor americani, sosite din diferite părți ale țării".**

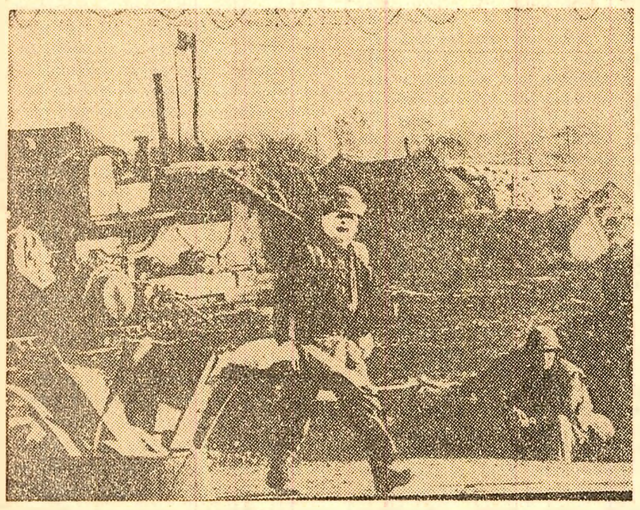

Una din bazele americane după puternicul atac al patrioților sud-vietnamezi — Telefoto U.P.I.-Agerpres

Vizita tovarășului Ilie Verdeț în Anglia

LONDRA 30 — Corespondentul Agerpres, Liviu Rodescu, transmite : Continuîndu-și vizita în Marea Britanie, tovarășul Ilie Verdeț, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, conducătorul delegației guvernamentale române, însoțit de Mihai Marinescu, ministrul industriei construcțiilor de mașini, și de alți membri ai delegației, precum și de Vasile Pungan, ambasadorul Republicii Socialiste România la Londra, și sir John Chadwick, ambasadorul Marii Britanii la București, a sosit marți dimineața pe calea aerului la Filton, unde se află uzine ale firmei „British Aircraft Corporation". Aici se construiește prototipul — 002 — al avionului anglo-francez „Concorde". Celălalt exemplar — 001 — este construit de societatea Franceză, Sud-Aviation, la Toulouse.

Directorii uzinelor „British Aircraft Corporation" din Filton, dr. W. J. Strang și G. Hanby, i-au întîmpinat pe oaspeții români cărora le-au înfățișat progresele înregistrate în construirea prototipului „Concorde". Delegația a vizitat halele unde se lucrează la asamblarea acestui avion supersonic care va putea transporta 136 de pasageri pe ruta Londra-New York în circa trei ore și jumătate. Au fost parcurse apoi halele unde se fabrică motoare „Olympus" ale firmei Rolls-Royce. Acestea vor asigura avionului Concorde o viteză de 2,4 ori mai mare decît cea a sunetului.

După încheierea vizitei, conducerea uzinelor de la Filton a oferit un prînz în cinstea delegației guvernamentale române. Tovarășul Ilie Verdeț și directorul W. J. Strang au rostit toasturi. A fost evocată cu acest prilej personalitatea savantului român Henri Coandă care a fost timp de patru ani — după 1910 — proiectantul șef al avioanelor construite la Filton.

În cursul după-amiezii delegația guvernamentală română s-a înapoiat la Londra.

Marți seara, tovarășul Ilie Verdeț, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, a oferit în saloanele Ambasadei române din Londra un dineu, la care au luat parte Michael Stewart, prim-secretar de stat, Anthony Wedgwood Benn, ministrul tehnologiei, G. Roberts, ministru de stat la Foreign Office, John Diamond, prim-secretar la Ministerul Finanțelor, lord Brown, ministru de stat la Ministerul Comerțului, John Stonehouse, ministru de stat la Ministerul Tehnologiei, lord Portal of Hungerford, președintele firmei „British Aircraft Corporation", lord Nelson of Stafford, președintele firmei „English Electric Ltd.", sir Maurice Fiennes, președintele firmei „Davy Ashmore Ltd.", și conducători ai altor firme industriale. Au luat parte, de asemenea, sir John Chadwick, ambasadorul Marii Britanii la București, și Vasile Pungan, ambasadorul României la Londra.

A. Dubcek și-a încheiat vizita la Moscova

MOSCOVA 30 (Agerpres). — Alexander Dubcek, prim-secretar al C.C. al P.C. din Cehoslovacia, care a făcut o vizită prietenească în Uniunea Sovietică, a părăsit Moscova la 30 ianuarie plecînd spre patrie.

În comunicatul dat publicității în legătură cu această vizită se arată că oaspetele a avut convorbiri cu Leonid Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S., și cu Nikolai Podgornîi, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. În cursul convorbirilor au fost discutate probleme referitoare la adîncirea și dezvoltarea continuă a colaborării sovieto-cehoslovace și a avut loc un schimb de păreri în problemele actuale ale situației internaționale și ale mișcării comuniste și muncitorești mondiale.

Jozsef Biro despre Relațiile comerciale ale R. P. Ungare

BUDAPESTA 30 (Agerpres). — În cursul unei conferințe de presă, Jozsef Biro, ministrul comerțului exterior al R. P. Ungare, a vorbit despre diferite aspecte ale politicii Ungariei în domeniul comerțului exterior. El a arătat că volumul comerțului cu țările socialiste va crește anul acesta cu 15 la sută față de anul trecut. Totodată, el și-a exprimat regretul că balanța de plăți cu țările capitaliste are un sold pasiv întrucît „importurile au crescut într-un ritm mai rapid decît exporturile".

Vorbitorul și-a exprimat regretul că țările occidentale, membre ale Pieței comune și A.E.L.S., continuă să aplice măsuri discriminatorii pe planul relațiilor comerciale. Ministrul s-a referit, de asemenea, la colaborarea comercială cu țările în curs de dezvoltare, subliniind dorința Ungariei de a le acorda ajutor pentru dezvoltarea economiei lor prin „dezvoltarea multilaterală a legăturilor economice, pe baza intereselor comune și a avantajului reciproc, fără discriminări".

BRUXELLES

Încheierea lucrărilor sesiunii U.E.O.

BRUXELLES 30 (Agerpres). — În capitala Belgiei au luat sfîrșit marți lucrările sesiunii Uniunii Europei occidentale, la care au participat reprezentanți ai Marii Britanii și celor șase țări membre ale C.E.E. Timp de două zile, participanții la această sesiune au discutat probleme privind perspectivele relațiilor cu caracter politic și economic între „cei șase" și Anglia, precum și relațiile dintre Piața comună și A.E.L.S. Din partea Marii Britanii la sesiune a participat lordul Chalfont care a prezentat un raport privind perspectivele economiei engleze după devalorizarea lirei sterline. Marți, ministrul afacerilor externe al Belgiei, Pierre Harmel, a prezentat în linii mari memorandumul țărilor Beneluxului care propune menținerea de contacte între „cei șase" și Anglia, în așteptarea intrării acestela în C.E.E., și subliniază în special posibilitățile de cooperare în domeniul tehnologiei între „cei șase" și Anglia. Această propunere a fost primită favorabil și de către delegația britanică.

Lipsa de la această sesiune a ministrului de externe al Franței, Couve de Murville, nu a putut însă duce la adoptarea unor hotărîri concrete. Majoritatea delegațiilor participante s-au mulțumit să aștepte rezultatul întrevederii de la începutul lunii februarie dintre cancelarul Kiesinger și generalul de Gaulle.

Sosirea la Phenian a tovarășului Gheorghe Apostol

PHENIAN 30 (Agerpres). — Tovarășul Gheorghe Apostol, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., împreună cu tovarășul Vasile Vlad, șeful secției relații externe a C.C. al P.C.R., au sosit marți dimineața la Phenian, unde, la invitația Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea, vor face o vizită de prietenie.

La sosire, pe aeroport, oaspeții au fost întîmpinați de Kim Guan Hiop, membru al Prezidiului Comitetului Politic, secretar al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, Pak Sen Cer, membru al Comitetului Politic al C.C. al Partidului Muncii din Coreea vicepreședinte al Cabinetului de Miniștri al R.P.D. Coreene, Ciun Ceang Ciul, membru al Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea, președintele Consiliului Central al Federației sindicatelor din întreaga Coree, și alte persoane oficiale. Au fost prezenți, de asemenea, ambasadorul Republicii Socialiste România la Phenian, Nicolae Popa, și alți membri ai ambasadei române.

Întîlnire între tovarășul Gheorghe Rădulescu și ministrul de externe al Libanului

BEIRUT 30 (Agerpres). — În drum spre New Delhi, vicepreședintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Gheorghe Rădulescu, șeful delegației române la Conferința O.N.U. pentru comerț și dezvoltare, s-a întîlnit la Beirut cu ministrul de externe al Libanului, Georges Hakim, șeful delegației libaneze la conferință.

Cu acest prilej a avut loc o convorbire prietenească în cursul căreia au fost abordate probleme privind Conferința O.N.U. pentru comerț și dezvoltare și relațiile româno-libaneze.

Opinii în favoarea unității tuturor forțelor de stînga

Situîndu-se în centrul atenției observatorilor politici, congresul extraordinar al Partidului socialist francez (S.F.I.O.) și-a încheiat duminică seara lucrările printr-o hotărîre adoptată în unanimitate, asupra unei probleme care a constituit obiectul principal al dezbaterilor : congresiștii și-au declarat adeziunea la crearea unui partid democrat-socialist.

Este vorba, de fapt, de o nouă formație politică în legătură cu care de mai multă vreme s-au purtat discuții între socialiști și partenerii lor din Federația stîngii democrate și socialiste, în componența căreia, sub președinția lui François Mitterand, intră partidul radical și Convenția clu-

CORESPONDENȚA DIN PARIS DE LA AL. GHEORGHIU

burilor republicane. Survenind după decizia similară adoptată de radicali și situîndu-se cu puțin înainte de congresul cluburilor republicane ce manifestă aceeași tendință, hotărîrea congresului S.F.I.O. încheaptă lucrurile făgașul desăvîrșirii unui proces avînd ca eventual rezultat nașterea partidului democrat-socialist, alcătuit din toate forțele de stînga amintite.

Congresul socialiștilor nu s-a desfășurat cu totul lin. El a prilejuit înfruntarea a două teze. Președintele Federației, Gaston Defferre, a susținut ideea unei fuziuni imediate numai între socialiști și cluburile republicane ; el n-a avut însă suporteri numeroși. A obținut cîștig de cauză teza susținută în raportul secretarului general-adjunct al S.F.I.O., Pierre Mauroy, și apărată într-o intervenție de secretarul general, Guy Mollet, cu privire la necesitatea includerii în noul partid și a partidului radical, fără de care, a spus el, s-ar risca spargerea Federației de stînga.

După cum s-a arătat la congresul socialiștilor, crearea noului partid democrat-socialist nu este prevăzută pentru perioada imediat următoare : ea nu poate interveni înainte de 1970. Pentru viitorul apropiat, problema cea mai importantă care stă în fața partidului socialist, după cum a rezultat și din dezbaterile congresului său, rămîne aceea a raporturilor dintre el și partidul comunist.

La congres s-au auzit opinii în sensul că nu poate exista o politică socialistă eficientă fără alianța cu P.C.F. Evocînd raporturile cu partidul comunist, Guy Mollet a declarat că au fost înregistrate progrese în domeniul stringerii relațiilor cu P. C. Francez. El a menționat că „atunci cînd vor fi publicate documentele elaborate de Partidul Comunist Francez și Federație, toată lumea își va da seama că punctele de convergență sînt mai numeroase și mai clare decît cele cuprinse în documentul din decembrie 1966".

Congresul de la Suresnes oferă prilej ziarului „l'Humanité" să evoce problema unității între socialiști și comuniști, care este apreciată drept cheia de boltă a unității întregii stîngi din Franța. Tot succesul stîngii, conchide organul P.C.F., depinde de asigurarea spriiinului popular.

agențiile de presă transmit:

- *Dezbaterile Comitetului celor 18 state pentru dezarmare*
- *Consfătuirea activului național al P.C.I.*
- *Convorbirile comerciale polono-cubane*

In Comitetul celor 18 state pentru dezarmare a luat cuvîntul reprezentantul R. P. Bulgaria, K. Kristov, care a expus poziția delegației sale față de proiectul de tratat prezentat de U.R.S.S. și S.U.A. cu privire la neproliferarea armei nucleare. Sprijinind prevederile proiectului de tratat, reprezentantul bulgar și-a exprimat speranța că acesta va constitui un pas important spre soluționarea altor probleme inscrise pe ordinea de zi și va oferi problemei dezarmării o nouă bază politică. Tratatul de neproliferare, a subliniat el, nu este un scop în sine, ci o etapă în tratativele asupra dezarmării. Ședința următoare a Comitetului celor 18 state pentru dezarmare va avea loc joi.

Incheierea consfătuirii activului național al P.C.I. la care au fost discutate măsurile ce trebuie luate în vederea alegerilor generale din primăvara acestui an. A luat cuvîntul Alessandro Natta, membru al Direcțiunii P.C.I.. Vorbitorul a subliniat că una dintre problemele-cheie ale activității în vederea alegerilor este acordul dintre P.C.I. și Partidul Socialist Italian al Unității Proletare, „acord care reprezintă numai un punct de plecare" în politica de unitate a celor două partide. A doua problemă o constituie fixarea rolului P.C.I., ca „partid ce constituie pivotul bătăliei împotriva democrat-creștinilor și pentru unitatea stîngii".

Intîlnire A. Kosîghin–S. A. Dange. Alexei Kosîghin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., s-a întîlnit marți cu S. A. Dange, președintele Consiliului Național al Partidului Comunist din India. A avut loc un schimb de păreri în legătură cu problemele colaborării sovieto-indiene, și cu privire la unele probleme actuale ale situației internaționale.

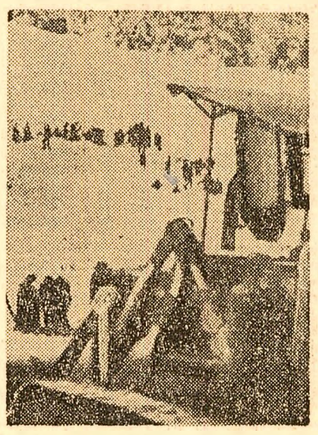

Elveția. O avalanșă de zăpadă a acoperit o fermă provocînd victime. **În fotografie** lucrări de deszăpezire

O consfătuire a președinților prezidiilor sfaturilor populare voievodale și raionale în R. P. Polonă. La consfătuire participă Wladyslaw Gomulka, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P. În cuvîntul rostit la deschiderea consfătuirii, Jozef Cyrankiewicz, președintele Consiliului de Miniștri al R. P Polone, a subliniat necesitatea intensificării activității sfaturilor în primul rînd în domeniul agriculturii. El a arătat, de asemenea, că în prezent în fața sfaturilor se ridică probleme noi, legate de îndeplinirea legii cu privire la comasarea terenurilor agricole și a celorlalte legi adoptate recent de Seim.

O delegație a P.C.U.S. a sosit marți la Tokio. Delegația este condusă de Mihail Suslov, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.C.U.S. După cum anunță agenția TASS, delegația va avea convorbiri cu reprezentanți ai P.C. din Japonia în probleme de interes comun pentru cele două partide.

Intr-o declarație a Ministerului Afacerilor Externe al R.P.D. Coreene se condamnă hotărîrea guvernului japonez de a rupe tratativele dintre societățile de Cruce roșie din R.P.D. Corecană și Japonia cu privire la repatrierea cetățenilor coreeni care trăiesc în Japonia.

Noi izotopi radioactivi au fost descoperiți la Institutul unificat de cercetări științifice de la Dubna. Ei aparțin elementelor chimice hafniu, yterbiu, tuliu, neodim, lutetiu și reniu. Cercetările au fost efectuate la un puternic accelerator — sincrociclotron, unde pentru bombardarea țintelor au fost folosiți protoni cu o energie de 680 megaelectronvolți. Timpul de existență al acestor izotopi oscilează între 3 și 55 minute.

Afacerea „Sifar" în dezbaterea Camerei deputaților din Italia. Luni după amiază au început în Camera deputaților a Italiei dezbaterile pe marginea a două moțiuni, cinci interpelări și 10 întrebări adresate guvernului de deputații opoziției în legătură cu evenimentele din iulie 1964, cunoscute sub numele de „afacerea Sifar". Camera deputaților dezbate, de asemenea, și cele două proiecte depuse de Partidul Comunist Italian și Partidul Socialist Italian al Unității Proletare, privind instituirea unei comisii parlamentare de anchetă în legătură cu activitatea serviciului de informații Sifar.

Sinteza clorofilei. Doi savanți americani, Gordon Hodgson și Cyril Ponnamperuna, au reușit să obțină într-unul din laboratoarele de cercetare ale Administrației naționale pentru problemele aeronauticii și cercetarea spațiului cosmic (N.A.S.A.), sinteza clorofilei. Oamenii de știință apreciază că aceasta constituie o contribuție importantă la descoperirea procesului chimic final al apariției vieții pe pămînt.

In urma convorbirilor comerciale polono-cubane, la Varșovia a fost semnat un protocol cu privire la schimburile de mărfuri și plăți între cele două țări pe anul 1968. În baza protocolului, Polonia va exporta în Cuba utilaje pentru obiective industriale complexe, mașini de construcții și agricole, laminate, pompe, piese de schimb, coloranți, produse farmaceutice. Cuba va livra Poloniei concentrate de cupru și nichel, minereu de mangan și crom, citrice, conserve de fructe și legume și alte bunuri de consum.

Conferința pentru comerț și dezvoltare

(Urmare din pag. I)

tru produsele finite și semifinite provenite din statele subdezvoltate, sporirea comerțului lor invizibil, participarea țărilor industrializate la finanțarea dezvoltării economice a „lumii a treia". De asemenea, prima conferință a permis crearea unui ansamblu de organisme care studiază de atunci aceste probleme.

Realitatea pe care o dezvăluie însă instituțiile succesoare conferinței de la Geneva nu este deloc îmbucurătoare. Cele 86 de țări în curs de dezvoltare, grupînd mai mult de două treimi din populația globului, nu numai că nu s-au putut apropia, măcar cu un pas, de statele industrializate, dar s-au îndepărtat. Cîteva cifre sînt semnificative. Venitul mediu anual pe locuitor a sporit, după 1964, de 30 de ori mai repede în țările industrializate decît în țările în curs de dezvoltare. În ciuda faptului că volumul vînzărilor în exterior ale acestor țări a sporit neîncetat, ponderea lor în exporturile mondiale a scăzut de la 27 la sută în 1953 la 19 la sută în 1967. Aceasta se explică și prin deteriorarea „raporturilor de schimb" : în timp ce prețul mediu al materiilor prime exportate de țările în curs de dezvoltare a scăzut cu 7 la sută, după 1958, prețul produselor pe care ele le cumpără din statele industrializate a crescut cu 10 la sută. „Foarfeca prețurilor" a continuat să taie în fiecare an din puterea de cumpărare a „lumii a treia" și a agravat, în același timp, datoria ei externă, care a trecut de la 10 miliarde de dolari în 1955 la 40 de miliarde în 1966. Experții O.N.U. sînt de părere că, într-un viitor apropiat, unele țări în curs de dezvoltare se vor afla în situația de a plăti sub forma cotelor anuale de rambursare a datoriei externe mai mult decît primesc pe calea ajutorului financiar. De altfel, creditele de dezvoltare acordate acestor țări reprezintă azi doar 0,62 la sută din venitul național al țărilor industrializate față de 0,87 la sută în 1961, deși aceste din urmă țări s-au angajat la Geneva să consacre cel puțin 1 la sută pentru cheltuieli de asistență tehnică și financiară. În această conjunctură, cele mai multe dintre țările rămase în urmă din punct de vedere economic nu au reușit să realizeze ritmul de creștere a economiei de 5 la sută — unul din obiectivele principale ale „Deceniului dezvoltării", lansat în 1961 de Adunarea Generală a O.N.U.

Toate aceste aspecte ale comerțului internațional vor fi din nou dezbătute, începînd de mîine, la conferința de la New Delhi. Este aproape unanim împărtășită ideea că, agravarea continuă a situației țărilor în curs de dezvoltare reclamă imperios trecerea de la stadiul propunerilor și recomandărilor la acela al măsurilor practice, care să contribuie efectiv la stabilizarea pieței mondiale, în interesul dezvoltării. Evoluția relațiilor comerciale internaționale subliniază necesitatea ca aceste măsuri să aibă în vedere atît realizarea unor acorduri pe produse — echitabile pentru toate părțile interesate — cît și înlăturarea din comerțul internațional a barierelor artificiale și a practicilor discriminatorii care mai persistă. Cît de presantă este adoptarea unor astfel de măsuri o relevă chiar faptul că „raporturile de schimb" evoluează de așa natură încît efectele lor negative nu pot fi anihilate de împrumuturi rambursabile prin intermediul creșterii unei producții a cărei valoare scade fără încetare. Acest din urmă aspect implică, deci, nu numai găsirea unor soluții menite să favorizeze exportul de materii prime și de produse manufacturate ale țărilor în curs de industrializare, dar și perfectionarea finanțării internaționale.

În acest context este semnificativ că, propunerea formulată mai de mult de România (și adoptată în unanimitate de conferința de la Geneva) privind livrarea de utilaje pe credit rambursabil în produse obținute de țara beneficiară a creditului respectiv s-a dovedit a fi o soluție reciproc utilă și avantajoasă. Acest fapt este relevat și de includerea propunerii respective în „Carta de la Alger", (adoptată la recenta întrunire preliminară a țărilor în curs de dezvoltare) document ce sintetizează actualele doleanțe ale „lumii a treia". De altfel, extinderea colaborării și aplicarea unor noi forme de cooperare se impun tot mai mult în practica relațiilor economice internaționale, deoarece cooperarea îmbină mai mulți factori de ordin comercial sau financiar capabili să stimuleze dezvoltarea. O influență pozitivă o poate avea, de asemenea, lărgirea accesului la tehnologia modernă și acordarea de preferințe tuturor țărilor în curs de industrializare.

Aceste măsuri fiind convergente trebuie armonizate într-o concepție sau o strategie globală a dezvoltării. O strategie globală nu poate fi însă concepută fără recunoasterea unor norme de bază care să călăuzească relațiile dintre state, cum sînt principiile independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc.

În sfîrșit, așa cum se remarcă și în Carta de la Alger, relațiile echitabile în domeniul comerțului exterior și transferul tehnicii noi nu absolvă țările în curs de dezvoltare de necesitatea transformării structurilor arhaice ale economiei și ale organizării lor sociale, de eforturi susținute în scopul valorificării cît mai depline a uriașelor lor resurse materiale și umane. Este un adevăr tot mai larg recunoscut că răspunderea eliberării economice a statelor în curs de dezvoltare le revine în primul rînd acestor țări. Aici se scontează că întrunirea ce-și începe mîine lucrările va avea un mare rol în impulsionarea eforturilor tuturor țărilor interesate spre progres economic și social.

ÎN ORIENTUL APROPIAT

Incidente între forțele izraeliene și arabe

CAIRO 30 (Agerpres). — Agenția MEN informează că forțele militare izraeliene au deschis marți dimineața focul asupra a patru vedete ale administrației Canalului de Suez, care efectuau un tur de inspecție în partea de nord a Canalului. Echipajul vedetelor avea misiunea de a depista obstacolele din calea cargoului american „Observer", blocat încă din iunie 1967 în lacul Timsah.

*

TEL AVIV 30 (Agerpres). — Un purtător de cuvînt izraelian a declarat, potrivit agenției France Presse, că un violent schimb de focuri de artilerie a avut loc marți dimineața între forțele izraeliene și egiptene în partea de nord a Canalului de Suez. Referindu-se la modul în care au început incidentele, purtătorul de cuvînt izraelian a declarat că forțele israeliene au tras salve de avertisment, iar forțele egiptene au ripostat cu foc de automate în localitățile Ismailia și Elkantara, la extremitatea nordică a canalului.

*

AMMAN 30 (Agerpres). — Un purtător de cuvînt militar iordanian a anunțat că, luni noaptea și marți dimineața, forțe izraeliene au atacat satul iordanian Al-Baqura, din valea Beissan.

La rîndul său, un purtător de cuvînt izraelian a confirmat că între forțele izraeliene și iordaniene din Valea Iordanului, la sud de lacul Tiberiada, au avut loc luni noaptea, în două rînduri, schimburi de focuri. El a precizat că patrulele izraeliene au deschis focul pentru a împiedica un grup de arabi care încercau să treacă Iordanul.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii